

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ СКОПЈЕ

ПРИРАЧНИК ЗА СТУДЕНТИ
(ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ)

ИНСТИТУТ ЗА ПСИХОЛОГИЈА
СТУДИСКА ПРОГРАМА ПО ПСИХОЛОГИЈА

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ СКОПЈЕ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
Бу. Гоце Делчев бр. 9А, Скопје
Телефони: 3116-520;

Веб адреса: www.fzf.ukim.edu.mk
E-mail: fzf@fzf.ukim.edu.mk
<https://www.facebook.com/FilozofskiFakultet.mk/>
https://instagram.com/filozofski_ukim

Институти:

ИНСТИТУТ ЗА ФИЛОЗОФИЈА
ИНСТИТУТ ЗА ПЕДАГОГИЈА
ИНСТИТУТ ЗА СОЦИОЛОГИЈА
ИНСТИТУТ ЗА ПСИХОЛОГИЈА
ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЈА
ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЈА НА УМЕТНОСТА И АРХЕОЛОГИЈА
ИНСТИТУТ ЗА КЛАСИЧНИ СТУДИИ
ИНСТИТУТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ, ОДБРАНА И МИР
ИНСТИТУТ ЗА СОЦИЈАЛНА РАБОТА И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА
ИНСТИТУТ ЗА СПЕЦИЈАЛНА ЕДУКАЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА
ИНСТИТУТ ЗА РОДОВИ СТУДИИ
ИНСТИТУТ ЗА СЕМЕЈНИ СТУДИИ

Катедри:

Катедра за УНЕСКО за интеркултурни студии и истражувања

Почитувани студенти,

Од основањето на Филозофскиот факултет во далечната 1920 г. помина повеќе од еден век. Основан по Првата светска војна и веднаш по завршувањето на големата пандемија на „Шпанскиот грип“, кој однел милиони животи ширум светот, наставата започнала со 4 студиски програми. И оваа учебна година започнува во околности на голема светска пандемија предизвикана од еден друг вид грип - корона вирусот. Но за разлика од почетокот со 4 студиски програми и 33 студенти, денес наставата се одвива на 19 студиски програми на додипломски студии, 38 програми на постдипломски студии и 15 програми на докторски студии, на кои студираат околу 2600 студенти. Тоа е голем предизвик за сите нас, да се приспособиме на новите услови и да обезбедиме непречено одвивање на наставата и работата на

факултетот. Иако навидум само здравствена криза, по која неминовно ќе следи и економска, овие промени ќе го погодат целото општество, животот на луѓето, менталното здравје, образованието, културата, безбедноста, ранливите групи. Како во минатото, така и во блиска иднина, за да се надмине кризата се потребни кадри од научни области кои вие како студенти ќе ги изучувате и ќе стекнете вештини и знаења за нив во текот на вашето студирање.

Тоа е нашето бреме кое го носиме повеќе од едно столетие. Но, Факултетот минал низ многу поголеми предизвици во своето едновековно постоење: војни, кризи, епидемии, земјотреси, поплави и секогаш успевал да продолжи со својата вековна мисија да создава кадри и да ја унапредува науката. Со мудрост, разбирање, макотрпна работа и со примена на дигиталната технологија заеднички ќе ја надминеме и оваа пречка, а и ќе му помогнеме на нашето општество да се справи со неа.

Можностите кои ги нуди Факултетот се големи: над 100 договори со европски и светски факултети за програми за размена на студенти, како и регионални соработки, можност на секој студент еден семестар од своето студирање или одреден период да помине на престижни светски универзитети. За време на вашите студии преку програмите за мобилност, јавни предавања и меѓународна недела ќе имате можност да слушате за најновите достигнувања во науката од врвни професори од САД, Израел и Европа.

Како Факултет секогаш стремиме кон отвореност кон светот, затоа ќе имате можност да учествувате на меѓународни летни школи, студентски конференции, студиски посети, активно да придонесувате во работата на факултетот преку единственото студентско списание во нашата земја „Внатрешен патник“ кое се печати и со Брајово писмо. За олеснување на студирањето ќе имате достапност до електронската мрежа за библиотечни податоци – КОБИС (COBISS); можност за истражување и лесна достапност до домашна и светска научна литература по пример на сите светски универзитети: факултетот ги дигитализираше сите свои научни списанија, почнувајќи од најстарите: Гласник на скопското научно друштво, чиј прв број е излезен во 1926 г., Годишен зборник на Филозофскиот факултет од 1948 г., најстарото меѓународно списание во Македонија Жива антика од 1951 кои се

поставени на веб страницата <https://periodica.fzf.ukim.edu.mk.>, пристап до најголемата електронската база на академски списанија JSTORE, чија збирка содржи клучни списанија од хуманистичките и општествените науки од 26.6 милиони страници и други бази; можност за користење на е-платформа за учење, на која се трансформирани наставните материјали од текст во говор, за да се олесни студирањето и за студентите со попреченост.

Она што е најважно добивате можност да се вклучите и во сите меѓународни и домашни проекти на факултетот, што ќе ви овозможи да стекнете не само пракса туку и да ги зголемите своите знаење и вештини кои ќе ви бидат од голема полза во понатамошната кариера.

Добро дојдовте на Факултетот кој ја следи својата традиција на отвореност кон заедницата. Се надевам дека за време на студирањето ќе ја прифатите визијата на вашите професори дека за да има напредок во една држава мора да функционира триаголникот држава – високо образование – заедница. Генерации професори и студенти работеле на подигање на општествената одговорност на сите граѓани за државата преку инвестиција во високото образование што и носи најголем напредок. Колку повеќе ќе успееме во света мисија, толку во подобра држава ќе живееме. Уште во антиката, Сократ верувал дека знаењето за човекот е најголема доблест, преку која можат да се сочуваат во секоја држава највисоките доблести, а тоа се слободата и демократијата. Најсигурна инвестиција на секој млад човек е знаењето. Љубовта кон знаењето и кон одредена наука, доколку учи посветено секогаш на секој студент ќе му донесе успех во иднина. Она што е важно е да стекнете знаења, вештини и компетенции, што ќе ви овозможат да бидете добар во својата струка, со еден збор да бидете вработливи, самите да ја создаде сопствената иднина. Вашиот избор да студирате на една од 19 студиски програми на Филозофскиот факултет значи можност да станете дел од генерациите дипломирани наставници по историја, филозофија, социологија, латински и старогрчки јазик, потоа педагози, археолози и историчари на уметноста, општествени работници како социјални работници, специјални едукатори и рехабилитатори, психолози, едукатори по семејни студии, родови студии, дефендолози и експерти по безбедност, политолози, кои покрај основните звања, во текот на студиите стекнале и други вештини и

знаења со чија примена успешно работат во многу други области, а и во приватниот сектор. Анализата на работните места на дипломираните студенти дава еден широк спектар, покрај наведените, во маркетинг агенции на работни места каде се бара писменост и креативност, приватни училишта за деца со посебни потреби, приватни градинки, приватни училишта, психолошки советувалишта, агенции за испитување на јавното мислење, медиумски работници, армија, полиција, агенции за приватно обезбедување, невладин сектор, познати писатели, уметници, политичари, теолози, социјални работници во големи компании итн.

На крајот со една строфа од студентската химна „За краткоста на живот“ би сакал да го поздравам вашето влегување во нашето големо семејство на преку 12000 дипломирани студенти, магистри, доктори на науки, 3000 тековни студенти, големиот број на поранешни и сегашни професори и вработени во службите и заедно да зачекориме во академските води.

Vivat nostra societas,
 Vivant studiosi;
 Crescat una veritas
 Floreat fraternitas
 Patriae prosperitas.
 Да живее дружбата наша
 Да живеат учениите
 Нек вистина една ги крене
 и возвиши братство наше
 благосостојба на татковината.

Gaudeamus igitur...
 Да се радуваме

Декан на Филозофски факултет во Скопје
 Проф. д-р Ратко Дуев

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

СТУДИСКА ПРОГРАМА ПО
ПСИХОЛОГИЈА
ЗА ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ

Скопје, 2021

НАСТАВНО-НАУЧЕН И СОРАБОТНИЧКИ КАДАР

1. д-р Виолета ПетроскаБешка, редовен професор
2. д-р Виолета Арнаудова, редовен професор
3. д-р Михајло Поповски, редовен професор
4. д-р Елена Ачковска Лешковска, редовен професор
5. д-р Николина Кениг, редовен професор
6. д-р Огнен Спасовски, редовен професор
7. д-р Орхидеја Шурбановска, редовен професор
8. д-р Ана Фрицханд, редовен професор
9. д-р Билјана Блажевска Стоилковска, вонреден професор
10. д-р Катерина Наумова, вонреден професор

Координатор по ЕКТС: м-р Даниела Неделкова

**Студиска програма на втор циклус студии
по ПСИХОЛОГИЈА
(60 кредити)**

Општи дескриптори на квалификации за втор циклус на студии за студиската програма по Психологија на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје согласно со Уредбата за националната рамка на високо-образовните квалификации

знаење и разбирање	Покажува знаење и разбирање за проучување на психологијата како наука, како и психолошките дисциплини, кое се надградува врз првиот циклус студии, применувајќи методологија соодветна за истражување на сложени психолошки појави како систематски така и на креативен начин, што обезбедува основа или можност за оригиналност во развивањето и/или примената на автономни идеи во контекст на истражувањата во психологијата. Способност за употреба на проширено и продлабочено знаење. Покажува високо ниво на професионална компетентност во едно или повеќе специфични научни полиња од психологијата. Поседува знаења од една или повеќе предметни области кои, во дадените научни полиња, се базираат на најреномирани меѓународни истражувања во тоа научно поле.
примена на знаењето и разбирањето	Способност за разбирање на психолошките појави како и развивање на критичко мислење со одредена оригиналност во нови научни истражувања во одредена психолошка област, поврзани со полето на студирање.
способност за проценка	Способност за синтетизирање и интегрирање на знаењата од областа на психологијата. Способност за справување со сложени прашања користејќи ја методологијата на

	<p>психолошките истражувања и проценка на валидноста на податоците, но кои ги вклучуваат личните, општествените и етичките одговорности при примена на стекнатото знаење и проценка. Способност за оценување и селекција на научни теории, методологии, алатки и општи вештини од областа на психологијата, како и поставување на нови анализи и решенија на научна основа.</p>
<p>комуникациски вештини</p>	<p>Способност за размена на заклучоци и предлози со аргументирање и со рационално поткрепување на истите, како со стручни, така и со нестручни лица, јасно и недвосмислено. Превземање значителна одговорност за заедничките резултати од психолошките истражувања. Водење и иницирање на активности за унапредување на знаењата.</p>
<p>вештини за учење</p>	<p>Способност за препознавање на личната потреба за понатамошно знаење и способност за независно и самостојно делување при стекнувањето нови знаења и вештини од психологијата во општествени рамки. Способност за преземање одговорност за понатамошен професионален развој и усовршување.</p>

<p>Специфични дескриптори на квалификациите со кои се одредуваат резултатите од учењето од втор циклус студии по ПСИХОЛОГИЈА</p> <p>Квалификациите кои означуваат успешно завршување на втор циклус студии - 60 кредити (ЕКТС) се доделуваат на лице кое ги исполнува следните дескриптори на квалификации:</p>	
<p>Знаење и разбирање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - продлабочени знаења од една или повеќе области на психологијата, кои се базираат на современи и реномирани меѓународни истражувања во тоа научно поле.
<p>Примена на знаењето и разбирањето</p>	<ul style="list-style-type: none"> - правилен избор и задавање тестови за мерење на способности и особини на личноста, за истражувачки цели, како и за потребите во разни подрачја на примена на психологијата - правилна интерпретација на податоците добиени од психолошките мерни инструменти и давање препораки за професионална ориентација, селекција на кандидати, психотерапевтски третман и предвидување на однесувањето на испитаниците. - статистичка анализа и интерпретација на квантитативни податоци, планирање и спроведување на емпириски истражувања и следење и разбирање на сознанијата од спроведените истражувања - способност за проценка на метриските карактеристики на психолошките мерни инструменти. - компетентна наставна практика по психологија, како и работа на унапредување на психолошките предуслови за ефикасна воспитно-образовна пракса - унапредување на начинот на работење и однесување на индивидуите и групите и меѓучовечките односи во работните организации, - планирање и примена на советодавна работа заради превенција на менталното здравје на поединци и групи - избор на психолошки третман соодветен за потребите на поединци со различни проблеми во однесувањето (антисоцијално однесување,

	лица со посебни потреби, лица со нарушено ментално или физичко здравје итн).
Способност за проценка	<ul style="list-style-type: none"> - примена на различни модалитети на психолошка проценка во училишен, клинички и здравствен контекст - идентификување на лица со посебни потреби, следење и поттикнување на нивниот психички развој - проценување и селекција на луѓето во работните организации
Комуникациски вештини	<ul style="list-style-type: none"> - компетентно и професионално учество во специфични или интердисциплинарни дискусии и дебати, покажувајќи способност за аргументирање на изјавите. - водење и иницирање предавања и работилници за едукација на различни целни групи во однос на специфични психолошки теми од потесен и поширок јавен интерес.
Вештини на учење	<ul style="list-style-type: none"> - преземање одговорност за понатамошен професионален развој и усовршување, преку следење на современите достигнувања во психолошката теорија и практика.

Студиска програма: ПСИХОЛОГИЈА

Звање: Магистер по психолошки науки

I СЕМЕСТАР

- Задолжителни предмети заеднички за сите насоки (под точка 1 и под точка 2)

р. бр	КОД	НАСЛОВ НА ПРЕДМЕТОТ	НАСТАВНИК/ЦИ	КРЕДИТИ	ЧАСОВИ
1.	ПС1013/19	Психолошки школи и правци	Проф.д-р Виолета Арнаудова Проф.д-р Елена Ачковска Лешковска	10	22
2.	ПС1023/1 9	Методологија со статистика	Проф.д-р Виолета Петроска Бешка Проф.д-р Николина Кениг	10	22
3.		Предмет од Листа бр.1		10	22
4.	Вкупно			30	

Листа бр.1. Задолжителни предмети преку кои студентот ја бира насоката на студирање

*Студентот избира еден предмет (задолжителен) од предложената листа според изборот на насоката. Секој наведен предмет ја определува насоката на студирање на студентот.

р. бр	КОД	НАСЛОВ НА ПРЕДМЕТОТ	НАСТАВНИК/ЦИ	КРЕДИТИ	ЧАСОВИ
1.	ПС1113/19	Општа психологија	проф. д-р Огнен Спасовски	10	22
2.	ПС1213/19	Развојна психологија	проф. д-р Ана Фрицханд	10	22
3.	ПС1313/19	Социјална психологија	проф. д-р Михајло Поповски	10	22
4.	ПС1413/19	Основи на персонологијата		10	22
5.	ПС1513/19	Педагошка психологија	проф. д-р Орхидеја Шурбановска	10	22
6.	ПС1613/19	Клиничка психологија	проф. д-р Катерина Наумова	10	22
7.	ПС1713/19	Психологија на трудот и организацијата	проф. д-р Билјана Блажевска Стоилковска	10	22
8.	Вкупно			10	22

II СЕМЕСТАР

*Студентот избира два предмети од Листа број 2. според потребите за изработката на магистерскиот труд во насоката која ја избира на почетокот на првиот семестар

р. бр	КОД	НАСЛОВ НАПРЕДМЕТОТ	НАСТАВНИК/ЦИ	КРЕДИТИ	ЧАСОВИ
1.		Предмет од Листа бр. 2		6	13
2.		Предмет од Листа бр. 2		6	13
3.		Предмет од Листа на УКИМ		3	6
4.		Магистерски труд		15	
5.	Вкупно			30	

Листа бр.2.Изборни предмети - Студентот избира два предмети од предложената листа

р. бр	КОД	НАСЛОВ НАПРЕДМЕТОТ	НАСТАВНИК/ЦИ	КРЕДИТИ	ЧАСОВИ
1.	ПС201И/19	Еволуциски основи на однесувањето	проф. д-р Огнен Спасовски	6	13
2.	ПС202И/19	Интелигенција	проф. д-р Елена Ачковска Лешковска	6	13

3.	ПС203И/19	Позитивна психологија	проф. д-р Огнен Спасовски	6	13
4.	ПС204И/19	Посебни состојби на свеста	проф.д-р Виолета Арнаудова	6	13
5.	ПС205И/19	Психологија на моралот	проф. д-р Ана Фрицханд	6	13
6.	ПС206И/19	Психологија на личен развој		6	13
7.	ПС207И/19	Применета развојна психологија	проф. д-р Ана Фрицханд	6	13
8.	ПС208И/19	Психологија на групите	проф. д-р Михајло Поповски	6	13
9.	ПС209И/19	Социјална когниција	проф. д-р Михајло Поповски	6	13
10.	ПС2010И/19	Психолошко советување и психотерапија	проф. д-р Катерина Наумова	6	13
11.	ПС2011И/19	Работа со надарени ученици	проф. д-р Елена Ачковска Лешковска	6	13
12.	ПС2012И/19	Психологија на деца со тешкотии во учењето	проф. д-р Орхидеја Шурбановска	6	13

13.	ПС2013И/19	Врсничка интеракција	проф. д-р Орхидеја Шурбановска	6	13
14.	ПС2014И/19	Развивање на креативноста на учениците	проф. д-р Виолета Арнаудова	6	13
15.	ПС2015И/19	Здравствена психологија	проф. д-р Катерина Наумова	6	13
16.	ПС2016И/19	Психологија на абнормалноста	проф. д-р Катерина Наумова	6	13
17.	ПС2017И/19	Психологија на односи меѓу луѓето	проф. д-р Билјана Блажевска Стоилковска	6	13
18.	ПС2018И/19	Психологија на здравјето на работното место	проф. д-р Билјана Блажевска Стоилковска	6	13
19.	ПС2019И/19	Вокациска психологија	проф. д-р Билјана Блажевска Стоилковска	6	13
20.	ПС2020И/19	Изработка и примена на прашалници	проф. д-р Виолета Петроска Бешка	6	13
21.	ПС2021И/19	Анализа на квалитативни податоци	проф. д-р Николина Кениг	6	13
Вкупно				12	

**УНИВЕРЗИТЕТСКА ЛИСТА НА СЛОБОДНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ЗА
ВТОР ЦИКЛУС НА СТУДИИ 2019 (ЛИСТА УКИМ)**

р. бр	КОД	НАСЛОВНАПРЕД МЕТОТ	НАСТАВНИК/ЦИ	КРЕДИТИ	ЧАСОВИ
1.	ФФ222И/19	Теории за вистината	проф. д-р Ана Димишковска	3	6
2.	ФФ223И/19	Естетика на играта	проф. д-р Иван Џепароски	3	6
3.	ФФ224И/19	Теории за Божјото постоење	проф. д-р Марија Тодоровска	3	6
4.	ФФ225И/19	Етиката на научните истражувања	проф. д-р Дејан Донев	3	6
5.	ФФ226И/19	Кант	проф. д-р Ристо Солунчев	3	6
6.	ФПС201И/19	Применета социјална психологија	проф. д-р Михајло Поповски	3	6
7.	ФПС202И/19	Концепции за личноста		3	6
8.	ФПС203И/19	Психологија на креативноста	проф. д-р Виолета Арнаудова	3	6

9.	ФПС204И/19	Критичкото мислење во наставата	проф. д-р Елена Ачковска Лешковска	3	6
10.	ФПС205И/19	Психологија на семејство	проф. д-р Орхидеја Шурбановска	3	6
11.	ФПС206И/19	Унапредување на менталното здравје	проф. д-р Катерина Наумова	3	6
12.	ФПС207И/19	Психологија на лица со посебни образовни потреби	проф. д-р Огнен Спасовски	3	6
13.	ФПС208И/19	Трансформација на конфликти	проф. д-р Ана Фрицханд	3	6
14.	ФПС209И/19	Психолошки аспекти на работната		3	6
15.	ФПЕ104И/19	Техники на истражување	проф. д-р Наташа Ангелоска-Галевска	3	6
16.	ФПЕ105И/19	Ефективно училиште	проф. д-р Јасмина Делчева-Диздаревиќ	3	6
17.	ФПЕ106И/19	Стандарди за рано учење и развој	проф. д-р Лена Дамовска	3	6

18.	ФПЕ107И/19	Училиштето и општествената средина	проф. д-р Анета Баракоска	3	6
19.	ФПЕ108И/19	Комуникации во образовните институции	проф.д-р Вера Стојановска	3	6
20.	ФПЕ109И/19	Образовен систем на Република Македонија	проф.д-р Сузана Миовска-Спасева	3	6
21.	ФПЕ110И/19	Воспитанието и општествените промени	проф.д-р Борче Костов	3	6
22.	ФПЕ111И/19	Педагошка работа со ранливи лица	проф. д-р Елизабета Томевска-Илиевска	3	6
23.	ФПЕ112И/19	Доживотно учење во организација која учи	проф. д-р Елена Ризова	3	6
24.	ФПЕ113И/19	Позитивно родителство	проф. д-р Алма Тасевска	3	6
25.	ФУ102И/19	Византиска семиотика	проф. д-р Анета Серафимова	3	6
26.	ФУ103И/19	Семиотика на телесното	проф. д-р Никос Чаусидис	3	6

27.	ФУ104И/19	Сакрална архитектура, иконографија и	проф. д-р Снежана Филипова	3	6
28.	ФУ105И/19	Историја на нововековна уметност	проф. д-р Татјана Филиповска	3	6
29.	ИЛ101И/19	Избрани теми од античката историја	проф. д-р Војислав Сараќински	3	6
30.	ИЛ102И/19	Средновековни институции	проф. д-р Александар Атанасовски	3	6
31.	ИЛ103И/19	Хералдика и инсигнии	проф. д-р Бобан Петровски	3	6
32.	ИЛ104И/19	Семејството во средниот век	проф. д-р Тони Филипоски	3	6
33.	ИЛ105И/19	Културна историја на Балканот	проф. д-р Далибор Јовановски	3	6
34.	ИЛ106И/19	Време на револуции	проф. д-р Никола Минов	3	6
35.	ИЛ107И/19	Создавање и развој на современата македонска	проф. д-р Никола Жежев	3	6

36.	ИЛ108И/19	Личности во македонското револуционерно и национално-ослободително движење (1913-1944)	проф. д-р Никола Жежев	3	6
37.	ИЛ109И/19	Миграциите во балканските земји по 1912 година	проф. д-р Борче Илиевски	3	6
38.	ФСР3214И/19	Психосоцијална помош и поддршка	проф. д-р Иван Трајков	3	6
39.	ФСО221И/19	Корупцијата, капиализмот и демократијата	проф. д-р Ило Трајковски	3	6
40.	ФСО222И/19	Европските култури и европската интеграција	проф. д-р Антоанела Петковска	3	6
41.	ФСО223И/19	Социјални медиуми	проф. д-р Марија Дракуловска Чукалевска	3	6
42.	ФСО224И/19	Новите феномени и општествени проблеми	проф. д-р Татјана Стојаноска Иванова	3	6
43.	ФСО225И/19	Населението и политиките за развој на	проф. д-р Аница Драговиќ	3	6

44.	ФМЧР223И/19	Социјално претприемништво	проф. д-р Јован Пејковски	3	6
45.	ФМЧР224И/19	Културни политики	проф. д-р Антоанела Петковска	3	6
46.	ФМЧР225И/19	Образование за развој	проф. д-р Анета Баракоска	3	6
47.	ФМЧР226И/19	Квалитативни методи на истражување	проф. д-р Наташа Ангелоска Галевска	3	6
48.	ФМЧР227И/19	Управување на квалитетот на образованието	проф. д-р Вера Стојановска	3	6
49.	ФМЧР228И/19	Поттикнување на креативност во организациите	проф. д-р Виолета Арнаудова	3	6
50.	ФМЧР229И/19	Организациски аспекти на менаџментот на човечки ресурси	проф. д-р Милева Ѓуровска	3	6
51.	ФМО104И/19	Техники и инструменти на евалуација	проф. д-р Наташа Ангелоска Галевска	3	6
52.	ФМО105И/19	Професионална етика во образованието	проф. д-р Анета Баракоска	3	6

53.	ФМО106И/19	Образовни технологии	проф. д-р Вера Стојановска	3	6
54.	ФМО107И/19	Современи образовни системи	проф. д-р Сузана Миовска-Спасева	3	6
55.	ФМО109И/19	Професионален развој на воспитувачите	проф. д-р Алма Тасевска	3	6
56.	ФМО108И/19	Управување со интерактивен процес во воспитанието и образованието	проф. д-р Елизабета Томевска-Илиевска	3	6
57.	ФМО110И/19	Современи теории на воспитанието	проф. д-р Борче Костов	3	6
58.	УК123И/19	Визуелна реторика	проф. д-р Весна Томовска	3	6
59.	УК124И/19	Латински јазик: текстови и граматика	проф. д-р Весна Димовска	3	6
60.	УК125И/19	Ангичка митологија и религија	проф. д-р Ратко Дуев	3	6
61.	УК126И/19	Увод во латински јазик и римска култура	проф. д-р Светлана Кочовска-Стевовиќ	3	6
62.	УК127И/19	Грчки: текстови и граматика	проф. д-р Елена Џукеска	3	6

63.	УК128И/19	Увод во старогрчки јазик и култура	проф. д-р Валериј Софрониевски	3	6
64.	ФСО120И/19	Концепти на заштита и спасување	проф. д-р Сергеј Цветковски	3	6
65.	ФСО121И/19	СОВРЕМЕНИ БЕЗБЕДНОСНИ СИСТЕМИ	проф. д-р Оливер Бакрески	3	6
66.	ФСО122И/19	Транснационален организиран криминал	проф. д-р Тања Милошевска	3	6
67.	ФСО123И/19	Глобализацијата и меѓународната безбедност	проф. д-р Горан Зенделовски	3	6
68.	ФД230И/19	Академско пишување	проф. д-р Владимир Трајковски	3	6
69.	ФД231И/19	Дислексија и дисграфија	проф. д-р Александра Каровска	3	6
70.	ФД232И/19	Вонинституционална заштита и рехабилитација	проф. д-р Наташа Станојковска Трајковска	3	6
71.	ФД233И/19	Инклузивно образование на ученици со моторни	проф. д-р Наташа Чичевска-Јованова проф. д-р Оливера Рашиќ-Цаневска	3	6

Академски календар за активностите и неработни денови на
Филозофскиот факултет во Скопје за учебната 2021/2022

I. Календар на активности во учебната 2021/2022 година за прв циклус студии

Почеток на наставата во учебната 2021/2022 година (времетраење на зимскиот семестар)	од 1.10.2021 до 14.1.2022 година	
Колоквиумски недели во зимскиот семестар	Прва колоквиумска недела	Втора колоквиумска недела
	22.11 – 26.11.2021	20.12. – 24.12.2021
Пријавување на испити за зимскиот испитен рок	од 1.12.2021 до 16.1.2022 година	
Зимски испитен рок	Прв испитен рок	Втор испитен рок
	17.1. – 29.1.2022	31.1 – 9.2.2022
Заверување на зимскиот семестар и запишување на летниот семестар	од 9.2.2022 до 18.2.2022 година	
Почеток на наставата во летниот семестар во учебната 2021/2022 година (времетраење на летниот семестар)	од 14.2.2022 до 27.5.2022 година	
Колоквиумски недели во летниот семестар	Прва колоквиумска недела	Втора колоквиумска недела

	11.4. – 15.4.2022	16.5. – 20.5.2022
Пријавување на испити за летниот испитен рок	од 1.5.2022 до 29.5.2022 година	
Заверување на летниот семестар	од 1.6.2022 до 15.6.2022 година	
Летен испитен рок	Прв испитен рок	Втор испитен рок
	30.5. – 11.6.2022	13.6. – 25.06.2022
Пријавување на испити за есенскиот испитен рок	од 12.7.2022 до 21.8.2022 година	
Есенски испитен рок	Прв испитен рок	Втор испитен рок
	22.8. – 2.9.2022	3.9. – 14.9.2022
Запишување на зимскиот семестар за учебната 2022/2023 година	од 20.9.2022 до 30.9.2022 година	
Планирани промоции на дипломирани студенти	ноември 2021; февруари 2022 и јуни 2022	

II. Календар на активности во учебната 2021/2022 година за втор циклус студии

Почеток на наставата во учебната 2021/2022 година (времетраење на зимскиот семестар)	Од 18.10.2021 до 14.1.2022 година Согласно роковите утврдени со конкурсот за упис на студенти на втор циклус студии	
Колоквиумски недели во зимскиот семестар	/	/
	/	/
Заверување на зимскиот семестар и пријавување на испити за зимскиот испитен рок	од 10.1.2022 до 14.1.2022	
Зимски испитен рок	Прв испитен рок	Втор испитен рок
	17.1 – 27.1.2022	28.1 – 7.2.2022
Запишување на летниот семестар	од 9.2.2022 до 18.2.2022	
Времетраење на летниот семестар	14.2 до 27.5. 2022	
Колоквиумски недели во летниот семестар	/	/
	/	/
Заверување на летниот семестар и пријавување на испити за летниот испитен рок	од 1.6.2022 до 7.6.2022	
Летен испитен рок	Прв испитен рок	Втор испитен рок
	8.6. – 18.6.2022	20.6. – 30.6.2022
Пријавување на испити за есенскиот испитен рок	од 15.8.2022 до 19.8.2022	

Есенски испитен рок	Прв испитен рок	Втор испитен рок
	22.8. – 2.9.2022	3.9 – 14.9.2022
Запишување на зимскиот семестар за учебната 2022/2023 година	од 20.9.2022 до 27.9.2022	
Планирани промоции на магистрирани студенти	ноември 2021; февруари 2022 и јуни 2022	

Неработни денови
за студиската 2021/22 година

➤ **ВО 2021 ГОДИНА**

За сите граѓани на РМ

- 11 Октомври, Ден на народното востание
- 23 Октомври, Ден на македонската револуционерна борба
- 8 Декември, „Св. Климент Охридски”

За граѓаните од католичка вероисповед

- 1 Ноември, Празникот на сите светци
- 25 Декември, првиот ден на Божик

За граѓаните припадници на албанската заедница во РМ

- 22 Ноември, Ден на Албанската азбука

За граѓаните припадници на турската заедница во РМ

- 21 Декември, Ден на настава на турски јазик

➤ **ВО 2022 ГОДИНА**

За сите граѓани на РМ

- 1 Јануари, Нова Година
- 7 Јануари, Божик
- 25 Април, Велигден, вториот ден на Велигден
- 01 Мај, Ден на Трудот
- 2 Мај, Рамазан Бајрам, првиот ден на Рамазан Бајрам
- 24 Мај, „Св. Кирил и Методиј“ Ден на сесловенските просветители
- 2 Август, Ден на републиката
- 8 Септември, Ден на независноста

За граѓаните од православна вероисповед

- 6 Јануари, Бадник, ден пред Божик
- 19 Јануари, Богојавление (Водици)
- 22 Април, Велики Петок, петок пред Велигден
- 10 Јуни, Духовден, петок пред Духовден
- 28 Август, Успение на Пресвета Богородица (Голема Богородица)

За граѓаните од католичка вероисповед

- 18 Април, вториот ден на Велигден

За граѓаните од муслиманска вероисповед

- 9 Јули, Курбан Бајрам, првиот ден на Курбан Бајрам

За граѓаните припадници на еврејската заедница во РМ

- 16 Септември, Јом Кипур, првиот ден на Јом Кипур

За граѓаните припадници на бошњачката заедница во РМ

- 28 Септември, Меѓународен ден на Бошњаците

За граѓаните припадници на српската заедница во РМ

- 27 Јануари, Свети Сава

За граѓаните припадници на ромската заедница во РМ

- 8 Април, Меѓународен ден на Ромите

За граѓаните припадници на влашката заедница во РМ

- 23 Мај, Национален ден на Власите

Врз основа на член 28 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2018), член 98 од Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) (Универзитетски гласник бр. 417/2019) и член 59 од Статутот на Филозофскиот факултетво состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 463/2019), Наставно-научниот совет, на XLIII редовна седница, одржана на 02.06.2021 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРАВИЛА НА СТУДИРАЊЕ
на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус на студии
(постдипломски студии)
на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Филозофскиот факултет – Скопје

I ПРЕДМЕТ НА УРЕДУВАЊЕ

Член 1

Со оваа Одлука за правила на студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус на студии (постдипломски студии) се уредуваат уписните постапки, студентскиот календар, испитниот режим, напредувањето, инклузивно со условите за побрзо напредување, завршувањето на образованието, преминувањата помеѓу студиските програми, повторувањето на семестарот, презапишувањето на предмети,

односно условното напредување, продолжувањето на студиите по прекинувањето, паралелно, интердисциплинарно и индивидуално студирање, признавањето на испитите и другите студиски обврски положени на различни високообразовни установи, видот на исправите кои му се издаваат на студентот врз основа на евиденцијата определена со Законот за високото образование, постапката за заштита на правата на студентите, органи надлежни за водење на постапките и одлучувањето, дисциплинска одговорност и права и должностите на студентите во дисциплинската постапка и други правила поврзани со правата и должностите на студентите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филозофски факултет-Скопје (во понатамошниот текст: Факултетот).

II ЗАПИШУВАЊЕ СТУДЕНТИ

Услови за запишување

Член 2

На прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус на студии (постдипломски студии) (во понатамошниот текст: прв и втор циклус студии), студентите се запишуваат согласно со Законот за високото образование, Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) (во понатамошниот текст: Правилникот) и конкурсите за запишување студенти на прв и втор циклус студии.

Член 3

Статусот студент и член на академската заедница се стекнува со запишување на прв и втор циклус на студии на Факултетот. Со исполнување на обврските на студентот предвидени за запишување, а утврдени со

Правилникот и со конкурсите за запишување студенти на прв и втор циклус студии, на студентот му се издава индекс.

Статусот студент се докажува со индекс.

Ако студентот го изгуби или го оштети индексот, на негово барање ќе му се издаде дупликат индекс. Трошоците за издавање на дупликат на индекс ги сноси студентот.

Студентот има статус студент само ако има запишано тековен зимски/летен семестар.

Член 4

Студент кој завршил една студиска програма и се стекнал со соодветен академски назив не може да се запише повторно на истата студиска програма.

Редовни и вонредни студенти

Член 5

Редовните студенти на првиот циклус на студии се запишуваат со плаќање партиципација (квота со партиципација) или со плаќање школарина (квота со школарина), согласно со конкурсот за запишување студенти на прв циклус студии.

Вонредните студенти на првиот циклус студии се запишуваат со плаќање школарина.

Студентите на вториот циклус студии се запишуваат со плаќање школарина.

Износот за студирање што го плаќаат студентите од став 1, став 2 и став 3 од овој член се објавува во конкурсите за запишување студенти на прв и втор циклус студии.

Студент запишан во квота со партиципација го губи статусот на студент запишан во квота со партиципација и ги продолжува студиите во квота со школарина ако:

- еден предмет запишува по трет пат;

- не освоил најмалку 50 % од запишаните кредити во одреден семестар до почетокот на наредниот соодветен семестар (зимски, односно летен)
- доколку прекилот трае 3 и повеќе последователни семестри

Доколку студентот ги прекине студиите, се испише или по било кој основ му престане статусот на студент, нема право на враќање на уплатениот износ.

Вонреден студент

Член 6

Согласно со студиската програма, доколку е предвидено, студентот има право да се запише и како вонреден студент.

Како вонреден студент може да се запише лице кое:

- е вработено, за што приложува образец M1/2 издаден од Агенцијата за вработување;
- е работно ангажирано на друг начин, за што приложува соодветен документ (договор за ангажирање) во кој е наведено времетраењето на ангажирањето;
- поради здравствени причини не е во состојба континуирано да ја следи наставата, вежбите и др. согласно со студиската програма, за што приложува Лекарско уверение издадено од З.У. Студентска поликлиника на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје;
- родител на дете до една година возраст за што приложува Извод од матична книга на родени на детето;
- се отселило во странство, за што приложува соодветен документ (виза, дозвола за престој или друг документ од надлежен орган во земјата каде престојува преведено на македонски јазик);

- професионален спортски или уметнички ангажман и сл. за што приложува соодветен договор;

- привремен престој во странство (виза, дозвола за престој или друг документ од надлежен орган во земјата каде престојува преведено на македонски јазик);

Студентот при уписот на секој зимски семестар ја доставува документација од став 2 на овој член за да го задржи статусот на вонреден студент.

Доколку студентот во роковите за упис на зимскиот семестар не ја достави бараната документација му престанува статусот на вонреден студент и преминува во редовен студент со плаќање на школарина.

Постајќа за премин од редовен во вонреден студент и од вонреден во редовен студент

Член 7

Студентот во текот на студирањето може да премине од редовен во вонреден студент и од вонреден во редовен студент во случаите утврдени во членот 16, членот 17, членот 18 и членот 19 од Правилникот, со поднесување на барање со соодветната документација.

Врз основа на доставеното барање, а по утврдувањето на исполнетоста на условите за премин, деканот донесува решение за премин и се склучува Анекс на договорот за студирање.

Студент гостин

Член 8

Студент гостин може да биде редовен или вонреден студент од друг универзитет во земјата и од странство кој запишува делови од студиска програма на Факултетот.

Студентот гостин поднесува барање за добивање на статус Студент гостин најмалку 1 месец пред почетокот на семестарот. Во барањето ја наведува студиската програма и предметите кои бара да ги запише. Секој предмет носи број на кредити утврден во студиската програма. Максималниот број на кредити по семестар изнесува 35 ЕКТС кредити.

Студентот гостин може да запише предмети од различни студиски програми кои се организираат на Факултетот. На студентот гостин може да не му се одобри да запише некој предмет доколку се предвидени условувачки критериуми, односно претходно совладани предмети како услов за запишување на тој предмет.

Кон барањето треба да приложи: потврда/документ со кој го докажува статусот на студент на друг универзитет во земјата и од странство и доказ за познавање на англискиот јазик (доколку не го познава македонскиот јазик);

По барањето за прием на студент гостин одлучува Деканот, на предлог на Институтот каде студентот ќе ги реализира обврските.

Одлуката за трошоците за студирање, (школарина) односно, цената за 1 кредит се определува со ценовник.

Правата и обврските на студентот гостин, износот на трошоците за студирањето, можноста за продолжување на студиите на Факултетот и други прашања поврзани со статусот на студентот гостин се уредуваат со договор склучен помеѓу студентот гостин и Факултетот.

На студентот му се издава индекс.

Следењето на наставата и положените испити на студентот-гостин се евидентираат во посебно досие на студентот.

По завршување на обврските утврдени со студиската програма и положување на предвидените испити на студентот гостин му се издава Уверение за положени испити.

Статусот на студент гостин трае најдолго една учебна година.

Факултетот води евиденција за бројот на студенти гости на прв и втор циклус на студии, времетраење на престој, држава од каде доаѓа и сл.

III СТУДЕНТСКИ КАЛЕНДАР

Член 9

Врз основа на Универзитетскиот календар, факултетот донесува академски календар и Студентски календар, кој се објавува на почетокот на секој семестар на веб страницата и на огласната табла на Факултетот.

Студентскиот календар содржи:

- Наставен и соработнички кадар што ќе ја реализира наставата на студиската програма;
- Распоред на одржување на наставата (амфитеатар, предавална, лабораторија);
- Други упатства за наставата;
- Рокови за пријавување на испитите;
- Распоред на термините за полагање на испитите и испитни рокови;
- Други важни податоци за уредно изведување на студиската програма

Редовноста на студентите на настава

Член 10

Редовните студенти се должни да ги посетуваат, односно да ги извршуваат сите облици на настава утврдени со предметната програма, за што може да се добијат соодветен број поени.

Евиденцијата за присуство и за активности на час се изразува во поени како што е предвидено со предметната програма.

На студент кој оправдано изостанал од кој било дел од наставата, на негово барање може да му се овозможи изостанатиот дел да го надомести, до минимумот потребни бодови за добивање на потпис.

Студентот е должен да достави молба за надоместување на изостанокот со соодветна документација за докажување на оправданоста. За надоместувањето одлучува предметниот наставник. Доколку не му се

овозвозможи на студентот да го надомести изостанокот може да поднесе молба за надоместување до Продеканот за настава на Факултетот.

IV НАПРЕДУВАЊЕ

Напредување на студентите

Член 11

Студентите напредуваат во студиите преку исполнување на обврските предвидени со студиската програма, полагање на испити, административна заверка на освоени кредити и запишување на наредна година, односно семестар.

Напредувањето по години, односно семестри е постапно.

Студентот напредува во текот на студирањето, односно запишува предмети со соодветен бројот на кредити.

Студентите во еден семестар запишуваат минимум 21, а максимум 35 ЕКТС - кредити.

Исклучок од став 4 може да има за студиски програми во кои еден предмет има повеќе од 6 ЕКТС кредити.

Одредбата од став 4 на овој член не се применува за запишување на семестар каде се предвидени условувачки критериуми, односно претходно совладани предмети.

Особено успешен студент

Член 12

Статус на особено успешен студент стекнуваат студентите на прв циклус студии, кои пред запишување на семестарот ги имаат исполнето сите обврски од студиската програма од претходните семестри и имаат остварено просечен успех од 8,5.

Посебните права на особено успешните студенти може да се користат со одобрение од деканот, започнувајќи од зимскиот (трети) семестар, врз основа на поднесено барање до Одделението за студентски прашања на Факултетот преку Архивата на Факултетот.

Статусот на особено успешен студент се задржува се додека студентот ги исполнува условите од ставот 1 на овој член.

На особено успешните студенти (со просечен успех од 8,5) може да им се дозволи запишување до 40 ЕКТС-кредити и тоа: прво ги запишува 30-те предвидени кредити од семестарот кој го запишува, а потоа максимум 10 кредити од наредниот (зимски или летен) семестар.

За поттикнување на особено успешните студенти, Факултетот може да им додели годишни награди за најдобрите студентите. Критериумите и постапките за доделување награди се утврдуваат со посебна одлука која ја донесува Деканатската управа.

Запишување семестар

Член 13

Студентот може да запише нови предмети од нареден семестар, во согласност со правилата за напредување утврдени во соодветната студиска програма.

Запишувањето на предметните програми во нареден семестар се врши пред почетокот на соодветниот семестар.

Студентот е должен да го запише семестарот по електронски пат и да поднесе писмена пријава во Одделението за студентски прашања во роковите за запишување на семестарот.

Запишувањето се врши во период од 2 седмици пред почетокот на семестарот и не смее да трае повеќе од 7 дена од почетокот на семестарот.

Соопштението за запишување на семестарот Факултетот го објавува 2 седмици пред терминот за запишување на семестарот, утврден во Студентскиот календар.

Ако студентот ги има положено испитите од зимскиот семестар и треба да запише, односно да презапише само предмети од летниот семестар, запишува празен зимски семестар и обратно.

Факултетот може да воведи цикличност во наставата за што на студентот му се овозможува ангажираност во сите семестри.

Член 14

Студентот кој не го запишал семестарот во предвидениот рок, тоа може да го стори под одредени услови, но не подоцна од четири недели од почетокот на семестарот, со претходно одобрување од координаторот на ЕКТС на соодветната студиска програма на образецот за запишување на семестарот.

Во исклучителни ситуации студент може да запише семестар и подоцна од овој рок врз основа на решение донесено од страна на деканот, а по барање на студентот со приложена документација.

Член 15

При запишувањето на предметите, студентот најпрво ги запишува неположените задолжителни и изборни предмети од соодветниот (летен/зимски) семестар, а потоа задолжителните предмети од тековниот семестар и на крај, изборните предмети од тековниот семестар, но на тој начин што неговите вкупни студиски обврски во еден семестар да не го надминуваат бројот на 35 ЕКТС-кредити.

Исклучок од став 1 може да има за студиски програми во кои се предвидени предмети со кредити поголем од 6 ЕКТС, но на тој начин што неговите вкупни студиски обврски во еден семестар да не го надминуваат бројот на 38 ЕКТС-кредити.

Во зимскиот семестар се запишуваат предмети што се утврдени во студиските програми за зимскиот семестар.

Во летниот семестар се запишуваат предмети што се утврдени во студиските програми за летниот семестар.

Член 16

При запишувањето на предметите, потребно е да се исполнат условите утврдени со студиските програми.

При повторно запишување на неположен изборен предмет, студентот има право да го замени изборниот предмет со друг изборен предмет од предметите што се активирани во соодветниот семестар како изборни предмети. Доколку студентот го положил изборниот предмет нема право да бара поништување на оценката по тој предмет и запишување на нов предмет.

Презапишување на предмети

Член 17

Студентот кој не го положил предметот во трите испитни рока должен е предметот да го презапише.

Со повторното запишување студентот има право да следи настава по повторно запишаниот предмет со следната генерација на студенти. Во текот на семестарот студентот има право да ги полага предметите кои ги презапишал, преку континуирано оценување, во редовните сесии, или во вонредните сесии доколку се организираат.

Студентите кои повторно запишуваат предмети имаат право да запишат нов предмет кој според студиската програма условува претходно полагање на предметот кој повторно се запишува, но полагањето на предметите мора да е редоследно.

Член 18

Припадноста кон одредена студиска година се определува врз основа на кредитите што студентот ги освоил, сметајќи дека просечната оптовареност во текот на една учебна година изнесува 60 кредити, односно просечната оптовареност во текот на еден семестар изнесува 30 кредити.

Студент се смета дека е запишан во II студиска година, доколку има освоено најмалку 30 кредити и запишано најмалку еден предмет од III семестар, во III студиска година, доколку има освоено најмалку 90 кредити и запишано најмалку еден предмет од V семестар и во IV студиска година, доколку има освоено најмалку 150 кредити и запишано најмалку еден предмет од VII семестар.

Заверка на семестар

Член 19

Студентот заверува семестар ако има добиено потписи од предметните наставници, со што се потврдува неговото исполнување на предвидените наставни обврски.

Студентот кој не ги извршил обврските пропишани со студиската програма од одредена предметна програма и не добил потпис, не може да пристапи на испит.

Заверката на семестарот се врши во термини што ги објавува Факултетот на веб-страницата.

Член 20

При заверка на семестарот доколку на студентот му недостасуваат потписи од предметни наставници, ќе му биде овозможено да направи само административна заверка на семестарот со приложување на соодветен финансиски надоместок утврден со ценовник.

Студентот неможе да пристапи на испит од предметот кој е административно заверен.

Запишување предметни од други студиски програми надвор од предметните предвидени во студиската програма

Член 21

По положување на сите предмети, предвидени со студиската програма, пред одбраната на дипломската работа, студентот има право да запише најмногу 5 предмети од друга студиска програма на Факултетот или на студиска програма од друг факултет, за кои ги сноси трошоците за запишување на предметите со школарина. Постапката за запишување е предвидена со Правилникот.

Евиденцијата се води во постоечкиот индекс во кој се наведува дека станува збор за предмети кои се полагаат по завршување на студиите.

Студентот е должен да ги положи испитите од став 1 на овој член во рок од една учебна година.

Студентот е должен избраните предмети да ги положи во три испитни сесии сесии.

Студентот нема право на презапишување на предметите од став 1 на овој член.

За пријавувањето и полагањето на овие предмети соодветно се применуваат прописите од Правилникот и овие Правила за студирање.

Цената на 1 ЕКТС кредит се утврдува со ценовник.

Евиденцијата за запишаните предмети од другите студиски програми се водат во студентското досие.

Студентот може да даде изјава дека одреден предмет од став 1 на овој член не сака да му биде евиденциран во појавата за дојолнително положени предмети и во дојолнокој на дипломата.

На овие студенти им се издава потврда за положени предмети од други студиски програми и е дел од додатокот на дипломата.

V ИСПИТЕН РЕЖИМ

Член 22

Предмет на оценување во рамките на предметната програма можат да бидат:

- колоквиуми;

- вежби / практична работа / хоспитации / настапи / теренска настава/ спортска работа и сл.;
- семинарска задача;
- домашна работа;
- проектна работа;
- курсеви;
- есеи/ истражување на литература;
- уметнички настапи, уметничка наставна продукција и сл.;
- завршен испит
- други активности предвидени со предметната програма;

Испитни рокови

Член 23

Студентот има право да ги полага предметите во рамките на есенскиот, зимскиот и летниот испитен рок. Периодот и траењето на сесиите се определуваат со Календарот за активностите и неработни денови на факултетот, за секоја учебна година, а со Студентскиот календар распоредот на термините за полагање на испитите, за секоја испитна сесија.

Во исклучителни ситуации може да се организира дополнителен термин за полагање на испитите. Одлука за организирање на дополнителен термин носи Деканатската управа на барање на студентите.

Одлуката од став 2 на овој член е задолжителна за предметните наставници и соработници.

Распоредот на испитите е задолжителен за студентите и за предметните наставници и соработници.

Распоредот на колоквиумите мора да биде објавен најмалку 7 дена пред нивното одржување.

Периодот и времетраењето на колоквиумските недели во текот на семестарот се определуваат со Универзитетскиот календар за активностите и неработни денови на Факултетот и со Студентскиот календар.

Пријавување на испити

Член 24

Студентите кои уредно го запишале семестарот ги пријавуваат испитите по предметите кои ги запишале во соодветниот семестар и тоа без разлика дали испитите ги положиле со континуирано оценување или се полагале на завршен испит.

Пријавувањето на испитите е по електронски и писмен пат. Електронското пријавување на испитот е преку системот за електронско водење на студентот (Iknow: iknow@ukim.edu.mk). По писмен пат испитот се пријавува со пријавен лист во материјална форма која студентот ја доставува до предметниот наставник. Одделението за студентски прашања.

Предметниот наставник е должен да ги внесе конечните оценки во системот (вклучително и оценката 5 (пет) за електронско водење на студентот (Iknow: iknow@ukim.edu.mk) во рок од 5 (пет) работни дена од конечноста на оценката и во овој рок да ги достави пријавите до Одделението за студентски прашања заедно со потпишан извештај за завршното оценување.

Доколку настанат одредени околности кога недостасува пријава во досието на студентот и не може да се обезбеди потпис од предметниот наставник (заради пензија, подолго отсуство, смрт итн.) надлежен за потврда на веродостојноста на оценката во пријавата/индексот е раководителот на Институтот/Студиска програма.

Доколку студент полагал испити/колоквиуми, а немал запишано семестар или ги немал исполнето условите за да може да пристапи на испит истите му се поништуваат, со решение потпишано од деканот.

Судир на интереси

Член 25

Во случаите кога предметниот наставник и студентот се во роднинска врска: син, ќерка, снаа, зет, брат, сестра, сопруга или сопруг, наставникот со писмено известување до деканот е должен да побара изземање при полагањето на предметот, односно испитот.

Деканот со решение, спроведувањето на испитот го доверува на друг наставник од исто или сродно наставно-научно подрачје или на посебна компетентна испитна комисија, составена од три члена.

Динамика и транспарентност на испити

Член 26

Проверката на знаењата се врши со континуирано доделување на поени за секој облик на активност и проверка на знаењето во текот на семестарот, како и на завршниот испит на крајот од семестарот.

Задачите предвидени за индивидуална работа на студентот (семинарска работа, проектна задача, домашна работа и сл.) треба да бидат рамномерно распоредени во текот на семестарот. Вкупниот обем на овие задачи мора да биде усогласен со оптоварувањето предвидени во предметот, согласно доделениот број на ЕКТС кредити.

Студентот може да полага еден испит во еден ден.

Доколку врз основа на уредно поднесена пријава за завршен испит се пријави само еден студент, предметниот наставник мора да обезбеди јавност на испитот.

Изведување на испити

Член 27

Наставникот или соработникот е должен да го провери идентитетот на студентот кога ќе пристапи на испит. Идентитетот се докажува со индекс.

Во случај студентот да не го носи индексот, идентитетот се докажува со лична карта или пасош.

Во случај ако при проверка на идентитетот се покаже дека наместо студентот испитот го полага друг студент, против двајцата се поведува дисциплинска постапка согласно Статутот на Универзитетот.

Испитот може да биде: писмен, усен, практичен и комбиниран (писмен и усен, практичен и усен, практичен и писмен).

Со предметна програма се определува како се полага испитот во целина или по делови.

Кога испитот се состои од усен дел, завршниот резултат наставникот го соопштува веднаш по одржаниот јавен испит.

Во текот на полагањето на усниот испит студентот не смее да е сам со наставникот, туку задолжително е присуство на најмалку уште едно лице, студент, наставник или соработник.

Наставникот е должен да го закаже полагањето на усниот дел од испитот најдоцна 1 ден по објавувањето на конечните резултати од писмениот и/или практичниот испит, а усниот дел од испитот мора да го заврши најдоцна за 7 дена по објавувањето на конечните резултати од полагањето.

По положувањето на писмениот, односно практичниот дел од испитот, студентот може да се јави на усниот дел од испитот во истата сесија.

Доколку студент со нерегулиран статус на студент полагал испити/колоквиуми, истите му се поништуваат.

Писмениот дел од испитот може да трае најмногу онолку часа колку што е застапен со часови настава во текот на неделата, усмениот испит до 60 минути, а комбинираниот е максимално еднаков на збирот на траење на комбинацијата од која проверката е составена.

Правила на однесување на студентите на испити

Член 28

За време на полагање на писмениот испит не е дозволено:

- Препишување, зборување и вртење;
- Да се има вклучен мобилен телефон или било каков друг аудио или визуелен носач/пренесувач на информации за поставеното прашање, освен ако природата на задачата бара или дозволува употреба на дигитална технологија;
- Ненавремено предавање на тестот откако наставникот дал знак дека времето за пишување завршило;
- Било какво користење на литература за поставеното прашање освен ако природата на наставниот предмет дозволува користење на истата во текот на испитот

За време на полагање на усниот испит не е дозволено:

- Допишување, зборување или соработка меѓу студентите, освен ако наставникот дозволи таков начин на работа;
- Да се има вклучен мобилен телефон или било каков друг аудио или визуелен носач/пренесувач на информации за поставеното прашање, освен ако природата на задачата бара или дозволува употреба на дигитална технологија;
- Било какво користење на литература за поставеното прашање освен ако природата на наставниот предмет дозволува користење на истата во текот на испитот

За време на полагање на практичниот испит не е дозволено:

- Да се пристапи кон реализација/презентација на практичниот дел на испитот без консултација или одобрување на наставникот/соработникот;
- Да се пристапи кон реализација/презентација на практичниот дел на испитот без соодветна подготовка;

- Да не се почитуваат правилата на лабораторијата при реализација на испитот;

Сите наведени случаи на повреда на правилата за однесување на испитот повлекуваат дисциплинска одговорност согласно член 39 од Статутот на Универзитетот.

Комисиско полагање на испити

Член 29

Ако наставникот двапати го оцени испитот на студентот со оценка „5“, третиот пат т.е. во третата сесија студентот има право да побара од деканот да формира тричлена комисија од наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје пред која студентот ќе го полага испитот. Наставникот кај кого полагал студентот не е член на комисијата. Комисијата ја формира деканот со решение. При формирање на комисијата Деканот може да побара предлог комисија од колегиум на Институтот, односно наставно-научниот колегиум на студиската програма.

Студентот кој и по трет пат не успеал да го положи испитот е должен повторно да го запише тој предмет.

Приговор поради оценка од проверка на знаење

Член 30

Во случај на поднесување на приговор, согласно Правилникот, а доколку се однесува за неположен испит (за оценка „5“) и истата оценка е потврдена од предметниот наставник, студентот е должен да го пријави испитот во наредната сесија или да го презапише.

Во случај приговорот да се однесува за положен испит, доколку наставникот ја потврди односно ја преиначи добиената оценка, а студентот не е задоволен од резултатот има право преку Архивата на Факултетот да побара од деканот полагање пред тричлена комисија. Одделението за студентски прашања проверува дали се исполнети условите по

поднесеното барање од студентот. Доколку се исполнети условите, деканот донесува решение за поништување на оценката и формирање на комисија за полагање на испитот, составена од три члена на наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје. Одделението за студентски прашања запишува дека деканот ја поништува претходно добиената оценка во пријавата на студентот со решение бр. _____ од _____, и истата е составен дел од досието на студентот.

Испитот треба да се изведе во рок од 3 работни дена од донесување на решението за поништување на оценката и формирање на комисија за полагање на испитот. Оценката добиена на повтореното оценување е конечна.

Повторување на испити

Член 31

Во случај на повторување на испит на начин утврден во Правилникот, на барање на студентот му се овозможува да го повтори конечното оценување за повисока завршна оценка по наставен предмет во период од најмногу четири месеци од полагањето.

Повторното полагање се спроведува во првиот нареден испитен рок.

VI ЗАВРШУВАЊЕ НА СТУДИИТЕ

Член 32

Студентот ги завршил студиите од прв циклус кога ќе ги положи сите испити, ќе ги исполни сите обврски предвидени со студиската програма и ќе изработи и успешно ќе одбрани дипломска работа согласно со акредитираната студиска програма. Со завршувањето на студиите од прв циклус, студентот се стекнува со 240 ЕКТС-кредити.

Дипломската работа е завршен испит и има рамноправен третман како и другите предмети предвидени со студиската програма. Дипломската работа може да се спроведе и надвор од предвидените сесии.

На барање на студентот, доколку му се положени сите предвидени испити, освен дипломската работа, може да ја запише дипломската работа и во зимскиот семестар за да се овозможи континуитет во студирањето.

Студентот што завршил прв циклус на студии во траење од 8 семестри добива уверение за положени испити и диплома со која се потврдува дека завршил соодветна студиска програма од прв циклус на студии и се стекнал со назив определен со студиската програма.

Студентот ги завршил студиите од втор циклус кога ќе ги положи сите испити, ќе ги исполни сите обврски предвидени со студиската програма и ќе изработи и успешно ќе одбрани стручен, односно магистерски труд, односно ќе изработи и/или ќе изведе уметничко дело. Со завршувањето на студиите од втор циклус и освоените кредити од првиот циклус, студентот се стекнува со најмалку 300 ЕКТС-кредити.

На студентот може да му се признаат и кредити од посетувани воннаставни курсеви и семинари, организирани од страна на факултетот или други високообразовни институции, доколку е утврдено со студиската програма. Максималниот број на кредити што еден студент може да ги освои по овој основ се 6.

Со завршувањето на студиите во согласност со овој член, студентот стекнува соодветно стручно или академско звање или степен, како и други права согласно со посебните прописи.

Период на завршување на студиите

Член 33

Студентите на прв циклус студии имаат право да ги завршат започнатите студии според условите и студиската програма на која се запишале, најдолго во времето што е двапати подолго од пропишаното траење на студиите, односно најмногу 8 (осум) години за четиригодишните

студии, од почетокот на учебната година кога е извршен уписот на факултетот.

Студентите на втор циклус студии имаат право да ги положат испитите предвидени на студиската програма, најдолго во времето што е двапати подолго од пропишаното траење на студиите, односно најмногу 2 (две) години (четири семестри) од почетокот на учебната година кога е извршен уписот на Факултетот за едногодишните студии, односно 4 (четири) години (осум семестри) за двегодишните студии.

Рокот за завршување на студиите ја вклучува и третата испитна (последна) сесија предвидена за предметите запишани во летниот семестар.

По истекот на рокот студентот ако ги нема положено испитите може да ги продолжи студиите со поднесување на барање за продолжување на студии. Доколку во меѓувреме настане измена на студиската програма, студентот ги продолжува студиите по студиската програма која се применува.

Преминувањето од претходната, на студиска програма која се применува, се врши врз основа на признавање на предметите согласно член 49 од овие правила за студирање.

ДИПЛОМСКА РАБОТА

Постапка за пријавување, оценка и одбрана на дипломска работа на прв циклус студии на студии

Член 34

Студентот може да пријави дипломска работа доколку има освоено најмалку 200 ЕКТС кредити на четиригодишните студиски програми.

Дипломската работа се пријавува до наставно-научниот колегиум на Студиската програма и истата се архивира, на утврден образец кој е составен дел на овие Правила за студирање.

Пријавата на темата ги содржи особено следниве податоци:

- Назив на факултетот;
- Име и презиме на студентот;
- Број на индекс;
- Студиска програма;
- Наслов на темата;
- Предмет и образложение на темата;
- Основна литература;
- Место и датум на пријавата;
- Име и презиме и согласност на менторот

Пополнетата пријава се приложува во досието на студентот.

Ментор за дипломска работа може да биде само наставник кој реализира предметна настава во рамките на студиската програма.

Менторот треба да е од областа од која е предметот на дипломската работа. Предлогот на тема за дипломска работа го дава студентот во договор со наставникот (менторот).

Деканот по предлог на колегиумот на институтот/студиската програма носи одлука за прифаќање на пријавената тема, потврдување на ментор.

Менторот е должен да ја следи работата на студентот, да му помага со совети и да го упати во литературата потребна за изработка на дипломската работа.

Изработената дипломска работа се предава на менторот на разгледување. Студентот е должен да постапи по забелешките на менторот.

Менторот е должен да ја разгледа дипломската работа и да ја врати на студентот со коментар најдоцна 30 дена од денот на предавањето на дипломската работа.

Студентот може да ја достави изработената дипломска работа на оценување, откако ќе ги положи сите предвидени испити, ќе ги исполни сите услови утврдени во студиската програма и ќе ги регулира сите

административни и финансиски обврски, за што потврда издава Одделението за студентски прашања.

Студентот откако ќе ја изработи дипломската работа поднесува писмено барање за формирање комисија за оценка и одбрана на дипломската работа, по кое деканот донесува решение за формирање на комисијата. Во прилог кон барањето ја доставува и потврдата од Одделението за студентски прашања за регулирани административни и финансиски обврски.

Менторот во договор со студентот, го определува денот на одбраната на дипломската работа.

Член 35

Одбраната на дипломската работа се врши во рок од 15 дена од денот на поднесување на барањето за оценка и одбрана на дипломската работа пред комисија составена од 3 члена (наставници) од кои едниот е менторот. Овој рок поради оправдани причини може да се продолжи со поднесување на барање на студентот со приложување на документација за причините, по кое донесува решение деканот. Исто така, рокот може да биде продолжен и на барање на членовите на комисијата од оправдани причини, по кое донесува решение деканот.

Одбраната започнува со воведно излагање на менторот кој ги запознава присутните со темата на дипломската работа.

По излагањето на менторот, на кандидатот му се овозможува да ја изложи дипломската работа во времетраење од најмногу 20 минути.

Одбраната се состои од усно излагање на резултатите од работата и образложение за издвоените заклучоци, како и одговор на прашања на комисијата во врска со резултатите и заклучоците добиени со изработка на дипломската работа.

Оценката се носи со мнозинство гласови на членовите на комисијата

На студентот кој добил оценка 5 за дипломската работа, може да му се издаде уверение за положени испити, со забелешка дека нема изработено

дипломска работа. Тој има право да ја доработи истата дипломска работа или да поднесе пријава за нова дипломска работа.

Факултетот со упатство го утврдува начинот на определување ментор, темите за дипломска работа и членовите на комисијата за одбрана донесени од Деканатската управа на факултетот, и истото е објавено на веб-страницата на Филозофскиот факултет.

СТРУЧЕН, ОДНОСНО МАГИСТЕРСКИ ТРУД, ОДНОСНО ИЗРАБОТКА И/ИЛИ ИЗВЕДБА НА УМЕТНИЧКО ДЕЛО

Посајка за пријава, оцена и одбрана на стручен, односно магистерски труд, односно изработка и/или изведба на уметничко дело

Член 36

Стручниот труд е самостојна стручна работа со која се систематизираат постојните знаења и се придонесува за решавање на проблеми од практиката.

Магистерскиот труд е резултат на самостојна работа на студентот, со кој се систематизираат постојните научни знаења и се придонесува за нивниот натамошен развој.

Член 37

Студентот може да пријави стручен/специјалистички, односно магистерски труд со освоени најмалку 30 ЕКТС-кредити за едногодишните, односно најмалку 90 ЕКТС-кредити за двегодишните студии од втор циклус, или по положување на сите испити, во зависност како е утврдено со студиската програма.

Пријавата за изработување на стручниот, односно магистерскиот труд се поднесува до наставно-научниот совет по претходно дадено позитивно мислење на наставно-научниот колегиум за втор циклус, во рок до 6 (шест) месеци по положувањето на предвидените испити, односно од последниот положен испит.

Пријавата содржи: наслов на темата, образложение за научната, уметничката и стручната оправданост на темата, план за работа и преглед на литературата.

Насловот на темата и тезите ги предлага кандидатот во договор со менторот.

Пред истекот на рокот од став 2, студентот може да поднесе барање за продолжување на рокот за пријава за изработка на магистерски/специјалистички труд за 6 (шест) месеци, за што Деканот носи поединечно решение за продолжување на истиот.

Доколку студентот не го запази предвидениот рок за поднесување на барање за пријава за изработка на магистерски/специјалистички труд тогаш го губи статусот на студент и потребно е да го обнови. Решение за обновување статус на студент носи деканот врз основа на претходно поднесено барање од страна на студентот. Потоа студентот има право да поднесе пријава за изработка на магистерски/специјалистички труд во Одделението за студентски прашања. За извршените административни услуги, студентот плаќа надомест утврден со Ценовникот.

Студентот правото за продолжување на рокот за пријава за изработка на магистерски труд може да го искористи додека е актуелна студиската програма на која е запишан.

Одлука за прифатената тема за изработување на стручниот, односно магистерскиот труд и за определување на менторот по предлог на наставно-научниот колегиум, донесува наставно-научниот совет на истата седница на која е прифатена темата.

Менторот се определува од наставно-научните и научните работници од потесната научна, односно уметничка област од која е пријавен трудот. Менторот е наставник вклучен во студиската програма каде што е запишан студентот.

Во текот на една учебна година, еден наставник може да биде определен за ментор за најмногу 12 кандидати кои изработуваат магистерски трудови.

По образложено барање на кандидатот или менторот, наставно-научниот, односно научниот совет може да донесе одлука за промена на менторот.

Менторот на кој му престанал работниот однос поради исполнети услови за пензија, го задржува статусот ментор до завршување на постапката за одбрана на стручен, односно магистерски труд.

Член 38

Насловот на прифатениот магистерски труд се објавува во Билтенот на Универзитетот и на веб-страницата на факултетот, на македонски и на англиски јазик.

Член 39

По завршувањето на менторската фаза, односно по изработката на трудот, студентот доставува три примероци од стручниот, односно магистерскиот труд, менторска изјава, изјава дека трудот не е плагијат и барање да му се формира комисија за оцена на стручниот, односно магистерскиот труд од три члена.

По образложен предлог на менторот за завршена менторска фаза, наставно-научниот, односно научниот совет формира комисија за оцена на стручниот, односно магистерскиот труд од три члена, во рок од 45 дена од денот на предавањето на трудот. Рокот не тече во периодот од 15 јули до 25 август во календарската година.

Комисијата за оцена на стручниот, односно магистерскиот труд е должна да го прегледа трудот и на студентот писмено да му ги достави евентуалните забелешки, во рок од 3 месеци од денот на формирање на комисијата.

Комисијата може да му го врати на кандидатот трудот со забелешки на доработка најмногу 2 пати и му определува рок за постапување не подолг од 3 (три) месеци. Ако кандидатот не постапи по забелешките во утврдениот рок, постапката се запира, а на кандидатот му престанува статусот студент. По доставување на доработениот труд, Комисијата дава

оценка и образложение на трудот до наставно-научниот совет на Факултетот во рок од 3 месеци.

Комисијата за оценка на стручниот, односно магистерскиот труд, доколку во предвидениот рок од 3 (три) месеци не го достави извештајот, тогаш Наставно-научниот колегиум дава предлог до Наставно-научниот совет за формирање на нова комисија, во која менторот останува член.

Ако комисијата за оценка на магистерски/специјалистички труд поднесе негативен извештај (негативна рецензија), доколку Наставно-научниот совет го усвои негативниот извештај ќе донесе одлука за запирање на постапката и на студентот му престанува статусот на студент.

Лицето кое го изгубило статусот на студент може повторно да конкурира за запишување на магистерски студии. На кандидатот на кој му е одобрено повторно запишување може да му се признаат положените испити за што одлука донесува Наставно-научниот колегиум на студиската програма. При поднесување на тема за магистерски труд студентот нема право повторно да го поднесе истиот труд. При повторно запишување студентот плаќа полн износ на школарина намален за износ што одговара на бројот на признаени кредити.

Ако комисијата за оценка на магистерски/специјалистички труд поднесе негативен извештај (негативна рецензија), доколку Наставно-научниот совет не го усвои негативниот извештај, тогаш Наставно-научниот колегиум дава предлог до Наставно-научниот совет за формирање на нова комисија.

Член 40

Студентот е должен да го изработи и предаде стручниот труд најдоцна во рок од шест месеци од денот на одобрувањето на темата на стручниот труд.

Студентот е должен да го изработи и предаде магистерскиот труд најдоцна во рок од една година од денот на одобрувањето на темата на магистерскиот труд.

Студентот може да побара **продолжување на рок за изработка на магистерскиот/специјалистичкиот труд** пред истекот на предвидениот рок, за што Деканот носи поединечно решение за продолжување на рокот за 6 месеци.

Доколку студентот не го запази предвидениот рок за поднесување на барање за продолжување на рок за изработка на магистерскиот/специјалистички труд, тогаш го губи статусот на студент **и потребно е да го обнови**. Откако ќе го обнови статусот на студент, доколку нема разлика во студиската програма, студентот има право да поднесе барање за изработка на претходно одобрената тема. Во овој случај, барањето го разгледува и одобрува Наставно-научниот колегиум, а деканот донесува решение за продолжувањето на рокот за изработка на магистерскиот труд.

Студентот правото за продолжување на рокот за изработка на магистерскиот труд може да го искористи два пати. По истекот на овој рок студентот го губи правото на одбрана на пријавениот труд.

Член 41

Комисијата, во рок од 3 месеци од денот на нејзино формирање, изготвува извештај во кој дава оценка и образложение на трудот и го доставува до наставно-научниот совет на Факултетот.

По усвојувањето на извештајот, на истата седница на наставно-научниот совет се формира комисија за одбрана од 3 члена.

Членовите на комисијата за оценка на магистерскиот, односно стручниот труд можат да бидат и членови на комисијата за одбрана, доколку со закон не е поинаку утврдено.

Комисијата за одбрана, во договор со кандидатот, го определува денот на одбраната, но најдоцна во рок од 30 дена од денот на нејзиното формирање.

Наставно-научниот совет може да го продолжи рокот од став 4 на овој член на барање на кандидатот од оправдани причини со приложување на пропратна документација.

Член 42

Одбраната на трудот е јавна и се објавува на огласната табла на факултетот и на веб-страницата на факултетот, најмалку 7 дена пред денот на одбраната.

Член 43

Одбраната започнува со воведно излагање на претседателот на комисијата за одбрана во кое ги изнесува биографските податоци за кандидатот, ги запознава присутните со темата на стручниот, односно магистерскиот труд, како и со заклучокот од извештајот на комисијата за оценка. Првиот член на Комисијата е претседател.

По излагањето на претседателот на комисијата, на кандидатот му се овозможува во траење од најмногу 30 минути, да го изложи стручниот, односно магистерскиот труд со главните резултати од истражувањето.

По излагањето на кандидатот, прашања поставуваат членовите на комисијата. Прашања во врска со стручниот, односно магистерскиот труд можат да постават и останатите присутни, во писмена форма и преку комисијата.

Кандидатот треба да покаже дека владее со темата на стручниот, односно магистерскиот труд и поседува продлабочени знаења од потесната научна област од која е стручниот, односно магистерскиот труд.

Член 44

По завршувањето на одбраната на трудот, комисијата за одбрана на трудот јавно ја соопштува оценката на одбраната на стручниот, односно магистерскиот труд.

Оценувањето се врши со описни оценки: го одбрал стручниот, односно магистерскиот труд, не го одбрал стручниот, односно магистерскиот труд.

За текот на одбраната се води записник во кој се внесува оценката од одбраната. Записникот се потпишува од страна на членовите на комисијата.

Пријавата за стручниот, односно магистерскиот труд со насловот на темата, составот на членовите на комисиите, извештајот и оценката од магистерскиот труд се приложуваат во досието на студентот.

Член 45

Магистерскиот, односно стручниот труд се пишува и се брани на македонски јазик.

Доколку студиската програма се реализира на еден од светските јазици, магистерскиот, односно стручниот труд се пишува на соодветниот јазик со превод на македонски јазик.

Дополнително постапката за пријавување, оцена и одбрана на магистерски трудна втор циклус студии се регулира со посебно Упатство и обрасци донесени од Деканатската управа на факултетот, и истото е објавено на веб страницата на Филозофскиот факултет.

VII ДРУГИ ПРАВА НА СТУДЕНТИТЕ

Посебни љоволносѝи

Член 46

Студентите на сите степени на високо образование, кои се без родители, слепи, глуви, инвалиди од прва и втора група, мајки со деца до шестгодишна возраст и хоспитализираните, имаат право на дополнителни термини во рамките на испитните рокови.

За остварување на правото од став 1 на овој член одлучува деканот или, по негово овластување, продеканот за настава, со решение, врз основа на поднесено барање на студентот придружено со соодветна документација.

Наставникот е должен да постапи по решението на деканот, да закаже термин за испит и да го прими студентот на испит во дополнителниот испитен рок.

Мирување на обврските на студентите

Член 47

На студентот, по негово барање, му мируваат обврските:

1. за време на бременост, за што приложува медицинска документација;
2. на студент со дете до 1 (една) година старост, за што приложува извод од матична книга на родени за детето;
3. за време на болест подолга од 1 (еден) семестар, за што приложува потврда и медицинска документација;
4. поради семејни причини, заради што приложува соодветен доказ или образложение за причините;
 - издржување на лица од потесното семејство (родителите, браќата и сестрите на студентот);
 - болест, помош и нега на лица од потесното семејство (родителите, браќата и сестрите на студентот);
 - елементарни непогоди поврзани со живеалиштето, односно престојувалиштето на студентот;
5. за време на меѓународна размена на студентите во траење подолго од 30 дена во текот на одржувањето на наставата, доколку со наведената размена не се стекнуваат ЕКТС-кредити, за што приложува договор или друг доказ со што го докажува учеството во меѓународната размена;
6. за време на подготовка и настапи на спортски настани кога има статус на член на репрезентацијата на Република Сееверна Македонија за што приложува потврда издадена од соодветната спортска организација;
7. неможност за исполнување на финансиските обврски за што приложува докази за материјалната состојба на студентот и неговото семејство;
8. ако се запише на иста студиска програма на универзитет во странство, во постапка предвидена со ЕКТС правила за упис на друг универзитет, за што приложува соодветна документација;

9. посета на разни обуки, курсеви во траење подолги од 2 месеци во времетраење на семестарот (полиција, војска, авијација и сл.), за што приложува соодветна документација;

10. во други случаи за чија оправданост одлучува деканот, односно лицето овластено од него.

Член 48

Барањето за мирување се поднесува пред да настапи мирувањето, во роковите за упис на семестарот. По исклучок барањето за мирување може да се поднесе и во текот на учебната година доколку станува збор за болничко лекување, бременост или кога причината за мирување не била позната и не можела да се предвиди во моментот на запишување на семестарот.

Мирувањето на обврските од ставот 1 од овој член го одобрува деканот или, по негово овластување, продеканот за настава, врз основа на писмено барање на студентот и доставена соодветна документација.

При врачувањето на решението за мирување студентот се предупредува за евентуалната промена на студиската програма во текот на мирувањето. Доколку за време на мирувањето на обврските настанат измени во студиската програма, студентот продолжува да студира на изменетата студиска програма и е должен да ги исполни обврските кои претставуваат разлика помеѓу двете студиски програми.

За време на мирувањето на обврските, студентот може да полага испити доколку за полагањето на тие испити ги исполнил условите.

Студентите кои студираат на втор циклус студии/специјалистички студии и кои имаат одлука за прифаќање на тема за изработка на магистерски/специјалистички труд, а ги ставиле судиите во мирување, по прекилот на мирувањето им преостануваат онолку денови колку што преостанале од денот на донесување на решение за мирување на студиите.

Студентот е должен да го активира студирањето во рок од 15 дена по престанокот на причините за мирување.

Студентот кој ги ставил студиите во мирување, а мирувањето не е прекинато до почетокот на наредната учебна година, должен е на почетокот на учебната година и секоја наредна учебна година да го продолжи мирувањето.

Доколку студентот не постапи согласно со став 6 и 7 од овој член, се смета дека ги прекинал студиите.

За времетраењето на мирувањето на обврските, студентот не се задолжува со финансиски обврски доколку ги има измирено заостанатите финансиски обврски.

Измена на студиската програма

Член 49

Доколку во текот на студирањето дојде до промена на студиска програма, студентот што студирал според некоја од претходните програми и го нема завршено студирањето во роковите утврдени со тие програми, го продолжува студирањето согласно со условите за премин на нови студиски програми.

При преминувањето на нова студиска програма согласно став 1 од овој член студентот поднесува барање на пропишан образец. Студентот има право да побара признавање на положените испити и остварените кредити од студиската програма на која претходно студирал.

Со барањето приложува индекс и уверение за положени испити од студиската програма на која претходно студирал.

Институтот/Наставно-научниот колегиум утврдува еквиваленција на положените испити според старите и новите студиски програми и ја доставува до Деканот за донесување Решение. Предлог решението содржи:

- студиската програма по која студирал студентот,
- положените испити со изворниот наслов, оценки, остварени кредити,
- студиската програма по која студентот ќе ги продолжи студиите,
- називите на еквивалентираниите предмети, кредити и оценки и

- семестарот во кој студентот ќе ги продолжи студиите

Институтот/Колегиумот може и делумно да признае одреден испит, доколку има помало совпаѓање во содржината на предметот. Институтот/Колегиумот го констатира истото и го упатува студентот во соработка со предметниот наставник за соодветниот предмет, тој да ги утврди дополнителните услови кои студентот треба да ги исполни за целосно признавање на испитот. Предметниот наставник утврдува дали студентот ќе треба да го презапише предметот.

Врз основа на предлог решението, по извршена проверка на исправноста на податоците од технички карактер од страна на овластеното лице од Одделението за студентски прашања се изготвува решение, кое го потпишува деканот.

Доколку се утврдат неправилности во предлог решението истото се враќа на доработка на Институтот/ колегиумот, кој е должен во рок од 3 работни дена да го коригира предлог решението и да го врати во Одделението за студентски прашања.

Продолжување на прекинатите студии

Член 50

Се смета дека студентот ги прекинал студиите доколку не запише семестар, заклучно до почетокот на наредниот семестар, иако ги исполнил условите.

Доколку за време на прекилот на студиите се измени студиската програма, студентот е должен да ги ислуша, да ги исполни и да ги полага разликите во изменетата студиска програма.

Студентите кои ги прекинале студиите, а студиските програми по кои се запишале се згаснати, можат да ги продолжат студиите кои ги прекинале по студиски програми кои се применуваат во моментот. Исклучок се прави за студенти кои ги имаат положено предвидените испити, а се во постапка на пријавување или изработка на магистерски

труд во рок не подолг од три години по престанувањето на важноста на акредитацијата.

Студентот е должен да достави образложено барање во рамки на роковите утврдени за упис на семестар согласно Календарот за активностите и неработни денови на факултетот и со Студентскиот календар.

Кон барањето приложува индекс и уверение за положени испити како и други докази соодветни на барањето.

Наставните предмети кои се успешно совладани на студиската програма на која студентот студирал можат да се признаат за успешно совладани и на студиската програма на која студентот го продолжува студирањето. Признавањето го врши Институтот/Колегиумот на начин и во постапка согласно член 49 од овие Правила за студирање.

По извршеното признавање на испитите се изготвува решение врз основа на кое се внесуваат признаените предмети како исполнети обврски од студиската програма во индексот на студентот. Решението се чува во студентското досие.

По извршеното признавање на положените предмети, студентот го продолжува студирањето, односно ги полага предметите кои му преостануваат од студиската програма на која го продолжува студирањето.

За времетраењето на прекилот на студиите, студентот не плаќа партиципација, односно школарина.

Студентот ги продолжува студиите со плаќање школарина доколку прекилот трае 3 и повеќе последователни семестри.

Премин од едни на други студиски програми

Член 51

Во текот на студиите, студентот може да премине од една на друга студиска програма на Факултетот, како и на студиска програма од друг факултет, под услови утврдени со студиската програма на која се преминува, Правилникот и со овие Правила на студирање.

Студентот може да поднесе барање за премин од една на друга студиска програма на почетокот на зимскиот, односно летниот семестар.

Член 52

Покрај другите услови, студентот кој сака да премине од еден на друг факултет/студиска програма треба да ги исполнува и следниве услови:

1. да ги исполнува условите за редовно запишување во нареден семестар на матичниот факултет/институт;
2. да има решение од надлежен орган во Република Северна Македонија за признавање на стекнати високообразовни квалификации во странство (за студенти кои студирале во странство) со еквиваленција за оценките;
3. да знае македонски јазик (за странски државјани), односно јазикот на кој се изведува наставата.

Член 53

Бројот на студенти кои можат да преминат го утврдува деканатската управа, на почетокот на секоја учебна година, во зависност од нормативите и стандардите и пополнетоста на капацитетите.

Студенти кои се странски државјани, како и студенти државјани на Република Северна Македонија кои студираат на странски универзитети, стекнуваат право на премин под истите услови како и македонските државјани врз основа на посебните квоти за странски државјани.

Член 54

Ако повеќе кандидати ги исполнуваат условите за преминување од утврдениот број, предност имаат кандидатите кои имаат остварен повисок просечен успех на факултетот/институтот, односно на универзитетот од каде што доаѓаат.

Член 55

При преминувањето на студентот од една на друга студиска програма во рамките на иста единица, од една на друга единица на

Универзитетот, или од други универзитети во земјата и странство, студентот односно кандидатот има право на признавање на положените испити и остварените ЕКТС кредити од студиската програма/програми по кои претходно студирал, врз основа на поднесено барање.

Премин од една на друга студиска програма на Факултетот

Член 56

Барањето се доставува до Деканот на Факултетот најдоцна 20 (дваесет) дена пред почетокот на семестарот. Во прилог на барањето студентот доставува:

- Индекс
- оригинал уверение за положени испити со називи на предмети, фонд на часови, оценки, број на кредити, статус на предметот;

Наставните предмети кои се успешно совладани на студиската програма од која студентот преминува можат да се признаат за успешно совладани и на студиската програма на која студентот преминува. Барањето за признавање на испити кое го доставува студентот, Институтот/Наставно-научниот колегиум го разгледува, утврдува признавање на испити и го доставува до Деканот за донесување на решение. Во зависност од бројот на освоени кредити студентот го продолжува студирањето во соодветниот семестар, односно година.

Студентот може да поднесе барање за премин од една на друга студиска програма на почетокот на зимскиот, односно летниот семестар.

Член 57

Студентот самостојно ги сноси трошоците за преминување од една на друга студиска програма и трошоците за школување на студиската програма на која преминал во квотата со школарина.

Премин од друѓа единица на Универзитетот, или од друѓи универзитети во земјата и странство

Член 58

Студенти од студиски програми од друга единица на Универзитетот, или од други универзитети во земјата и странство, можат да преминат на студиски програми на Факултетот, под услови утврдени со студиската програма на која се преминува, односно со овие правила на студирање и правилата за студирање на Факултетот, ако постои совпаѓање на студиските програми за стекнување на стручниот, односно академскиот назив утврден во студиската програма на која се преминува.

Студентот може да поднесе барање за премин од друга единица на Универзитетот, или од други универзитети во земјата и странство на почетокот на зимскиот, односно летниот семестар.

Барањето се доставува до Деканот на Факултетот најдоцна 20 (дваесет) дена пред почетокот на семестарот. Во прилог на барањето студентот доставува:

- Индекс
- Оригинал уверение за положени испити со називи на предмети, фонд на часови, оценки, број на кредити, статус на предметот;
- Потврда од Факултетот дека ги исполнува условите за редовно запишување во нареден семестар;
- Наставен план и програма издадена од Факултетот од каде преминува.

Странските студенти покрај оригиналните документи од претходниот став поднесуваат и заверен превод на студиската програма со предметните програми, како и решение од надлежен орган во Република Северна Македонија за признавање на стекнати високообразовни квалификации во странство (за студенти кои студирале во странство) со еквиваленција на оценките.

На студентот кој бара преминување може да му се утврдат дополнителни обврски за надминување на разликите во студиските програми, односно да ги исполни обврските по предметите и положи испитите за да може да продолжи со студиите.

Преминувањето може да се дозволи доколку студентот на Факултетот треба да реализира најмалку 60% од предвидените кредити од студиската програма, доколку студентот преминува од други универзитети во земјата и странство. Во спротивно, доколку студентот е согласен, е должен да презапише и веќе признаени или дополнителни предмети.

Член 59

Преминувањето на студентот од една на друга студиска програма се врши пред почетокот на уписот на зимскиот, односно летниот семестар.

Во зависност од бројот на освоени кредити студентот го продолжува студирањето во соодветниот семестар, односно година.

Член 60

Преминувањето на прв и втор циклус се врши врз основа на Решение за преминување кое го донесува деканот.

Деканот на Факултетот може да формира и комисија, односно комисији за утврдување на исполнетоста на условите за преминувањето.

Положените испити со изворниот наслов, оценки и остварени кредити на матичниот факултет/институт, заедно со решението за признавање на испити/еквиваленција, се евидентираат во досието на студентот. Во уверението за положени испити се внесуваат називите на еквивалентираниите предмети и кредити од единицата на која преминал студентот.

Во случај на делумно признавање, студентот е должен да го запише предметот и да ги оствари обврските за делот што не му се признава. Крајната оценка претставува аритметичка средина од двете оценки и се запишува бројот на кредити по тој предмет на единицата на која студентот преминува.

За студентите кои преминуваат од странски универзитети, покрај изворните оценки, се запишува и еквиваленцијата на оценки утврдена со решение на надлежен орган во Република Северна Македонија.

Паралелно студирање

Член 61

Студентот може да студира на две студиски програми од прв циклус студии истовремено (паралелно студирање), на една или повеќе високообразовни установи и доколку не влијае на исполнувањето на обврските на студентот предвидени на двете студиски програми.

Студентот за да го оствари правото на паралелно студирање мора да конкурира на конкурсот за запишување студенти на прв циклус студии во соодветната учебна година и да се запише во рамките на уписните рокови.

Студентите од став 1 на овој член се запишуваат надвор од квотите, и тоа најмногу 10 на студиска програма.

Правото на паралелно студирање може да го оствари:

- при запишување во прва година, со тоа што поднесува пријава за запишување на двете студиски програми;
- со запишување во нареден семестар или учебна година.

Факултетот, односно Факултетите на кои студентот студира и студентот потпишуваат договор со кој ги регулираат меѓусебните права и обврски.

Студентот кој студира паралелно плаќа школарина на Факултетот на кој се изјаснува дека студира паралелно, односно на Факултетот на кој се запишува согласно со став 3, алинеја 2 од овој член.

За остварување на правото на паралелно студирање студентот поднесува барање до деканот. Со барањето приложува и уверение за положени испити на првата студиска програма (освен во случај на став 3, алинеја 2 од овој член).

Студентот на кој му е одобрено паралелно студирање има право да бара признавање на испитите од првата студиска програма. Признавањето

или еквиваленцијата на испити ја утврдува предметниот наставник на Институтот/Наставно-научниот колегиум. Признавањето или еквиваленцијата се доставува до Деканот за донесување решение.

Кога студентот студира паралелно на две студиски програми, од кои на едната бара признавање на испити од друга единица на Универзитетот или од друг Универзитет од земјата и странство, студентот покрај барање и уверение за положени испити приложува и наставен план и програма од првата студиска програма.

На студентот кој студира паралелно на две студиски програми од кои едната е од друг Универзитет од земјата и странство и бара признавање на испити вкупниот број на кредити кој може да му бидат признаени на единицата на Универзитетот изнесува 40% од предвидените кредити од студиската програма.

Кога студентот студира паралелно на две студиски програми и има ист предмет кој согласно студиската програма треба да го запише во соодветниот зимски/летен семестар на двете студиски програми, студентот го запишува и го слуша и на двете студиски програми, а го полага на едната студиска програма по што бара признавање на испитот на другата студиска програма.

VIII ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНО И ИНДИВИДУАЛНО СТУДИРАЊЕ

Член 62

Студент може да студира на интердисциплинарни или индивидуални студиски програми на една или повеќе високообразовни установи. Начинот и условите за студирање поблиску се уредуваат со студиската програма и со овие Правила за студирање на Факултетот.

Член 63

Во случај кога не се создадени основните услови за реализирање на редовна настава по одреден предмет (мал број на запишани студенти на предметот или на студиската програма, до 5 студенти, посебни категории на студенти и сл.), Наставно-научниот совет на Факултетот може да донесе одлука за менторско реализирање на наставата по одредени предмети.

Менторското реализирање на наставата се прави преку реализација на наставата во консултативни наставни средби. По завршувањето на наставните средби и завршувањето на наставните и други обврски, студентот се здобива со правото да полага испит и може да поднесе пријава за полагање на испитот.

IX ПРЕСТАНОК И ОБНОВУВАЊЕ НА СТАТУСОТ НА СТУДЕНТ

Член 64

На студентот му престанува статусот на студент во следниве случаи:

1. ако дипломира;
2. ако не ги заврши студиите во рокот утврден со закон и со овие правила на студирање;
3. ако се испише;
4. ако е исклучен;
5. ако не изврши упис на семестар во роковите утврдени за упис
6. причини наведени во договорот за студирање

На студентот кој поднел барање за испишување од Факултетот му се издава исписница која содржи време на студирање, вкупно стекнати кредити, попис на положени испити со стекнати кредити и оценки. Испишувањето се забележува и во индексот на студентот. При испишувањето, на студентот му се враќаат документите што ги предал при запишувањето, откако ќе ги уреди своите материјални обврски кон Факултетот. Досието за секој испишан студент се чува во архивата на

Факултетот, согласно со законските прописи со кои се уредуваат прашањата од областа на архивското работење.

Статусот на студент може да биде обновен на барање на студентот, само доколку статусот престанал од причините определени во став 1, точка 2, 4 и 5 од овој став. Барањето се поднесува до деканот преку Одделението за студентски прашања, на пропишан образец. Кон барањето за обновување на статусот на студент приложува индекс, уверение за положени испити и молба за признавање на испити.

Доколку за време на прекилот на студиите се изменила студиската програма продолжува да студира по студиската програма која се применува во моментот на обновување на статусот на студент. Студентот е должен да ги ислуша, да ги исполни и да ги полага разликите во студиската програма.

Институтот/Наставно-научниот колегиум на Факултетот спроведува постапка за еквиваленција и признавање на испити и кредити согласно член 49 од овие Правила за студирање.

Кога статусот на студент престанал во другите случаи од став 1 на овој член студентот може да го обнови статусот на студент само доколку конкурира и се запише на конкурсите за запишување студенти на прв и втор циклус студии во соодветната учебна година. Во овој случај Одделението за студентски прашања изготвува нов индекс и формира ново студентско досие во кое се чува целокупната документација за обновување на статусот на студент и старото досие (доколку не е поништено согласно роковите за чување на досието).

Кога студентот ќе се запише на Факултетот согласно став бод овој член и врз основа на решение за еквиваленција на предмети и кредити ќе му се овозможи упис во повисок семестар, а студиска програма на која се запишал студентот е нова и нема студенти кои го слушаат тој семестар, студентот може со изјава да премине на студиската програма која се применува во тој семестар или да поднесе барање за мирување на студиите до моментот додека студиската програма на која се запишал не биде активна во тој семестар.

Трошоците за обновување на статусот ги поднесува студентот.

X ВИДОВИ ИСПРАВИ

Член 65

Студентот кој ќе ги изврши сите обврски според студиската програма за усовршување или само дел од студиската програма за стекнување на образование му се издава уверение за завршениот дел од студиската програма, кое содржи податоци за нивото, природата и содржината на студиите, како и постигнатите резултати.

На студентот кој ќе ги изврши сите обврски според студиската програма, врз основа на евиденцијата што се води за него, Универзитетот му издава диплома.

Со дипломата се потврдува дека студентот завршил студиска програма од прв или втор циклус и се стекнува со соодветен стручен или научен назив.

Составен дел на дипломата е додатокот на дипломата (Diploma Supplement).

Дипломата ја потпишуваат ректорот и деканот.

Додатокот на дипломата го потпишуваат ректорот и деканот.

Дипломата и додатокот на дипломата се оверуваат со сув печат на Универзитетот.

На студиските програми организирани од две или повеќе единици на Универзитетот, заедничката диплома ја потпишуваат овластените лица на високообразовните установи кои организираат студиска програма за стекнување заедничка диплома и ректорот на Универзитетот, доколку поинаку не е уредено со меѓусебен договор кој, покрај високообразовните установи, го потпишува и ректорот.

Додатокот на дипломата од став 8 на овој член го потпишуваат овластените лица на високообразовните установи кои организираат

студиска програма за стекнување заедничка диплома. Уверението и дипломата се јавни исправи.

Член 66

За издавање потврди, барањето се доставува до овластено лице од Одделението за студентски прашања на Факултетот.

Потврдите ги потпишува и ги издава овластено лице од студентската служба на факултетот.

Во случај кога на студентот му е потребна посебна потврда со содржина различна од потврдите кои ги издава Одделението за студентски прашања на пропишан образец, потврдата ја потпишува деканот или, по негово овластување, продеканот за настава, врз основа на поднесено барање на студентот придружено со соодветна документација и назначување за каде му е потребна таквата потврда.

За издавање на потврдата студентот плаќа соодветен надоместок утврден со ценовник.

XI ОСТВАРУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА СТУДЕНТИТЕ

Начин на комуникација

Член 67

Комуникацијата помеѓу Факултетот и студентот се врши во материјална или електронска форма.

Кога комуникацијата се врши во материјална форма, доставата помеѓу факултетот и студентот се врши преку архивата на факултетот.

Кога комуникацијата се врши во електронска форма, доставата помеѓу факултетот и студентот се врши преку електронските е-маил адреси на вработените и на студентот.

Член 68

За остварување на правата на студентот одлучува деканот, освен за прашањата за кои поинаку е утврдено со Правилникот или овие Правила за студирање.

Барањето за остварување на некое свое право студентот го поднесува до деканот, во писмена форма, придружено со соодветна документација.

Деканот одлучува во рок од 30 дена од приемот на барањето.

Доколку деканот не одлучи во утврдениот рок, наредниот ден по истекот на рокот, студентот има право истото барање да го поднесе до деканатската управа, која е должна да одлучи на првата наредна седница од приемот на барањето.

Против решението на Деканот, кога одлучувал Деканот, студентот има право на жалба во рок од 15 дена од приемот на решението до деканатската управа, која е должна да одлучи на првата наредна седница од приемот на барањето.

Решението на деканатската управа е конечно.

Во име и за сметка на студентот, барањата за остварување на некое право може да ги поднесе и друго лице кое поднесува нотарски заверено полномошно дадено од студентот дека лицето настапува во име и за сметка на студентот.

Деканот може да го овласти продеканот за настава или друго лице да одлучува за правата на студентите.

Во случај на отсуство на деканот, него го заменува продеканот за настава за прашањата во врска со остварувањето и заштитата на правата на студентите.

XII ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ И ПРАВА И ДОЛЖНОСТИТЕ НА СТУДЕНТИТЕ ВО ДИСЦИПЛИНСКАТА ПОСТАПКА

Член 69

Дисциплинската одговорност на студентите е регулирана со Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (член 36-49)

XIII ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 70

Толкување на одредбите на овие Правила на студирање дава Наставно-научниот совет, кое се објавува на веб страна на Универзитетот.

Член 71

Измена и дополнување на овие правила се врши на начин и постапка како за нивно донесување.

Член 72

Овие правила за студирање ќе се применуваат за студентите запишани од учебната 2021/2022 година.

Студентите запишани до влегување во сила на овие Правила за студирање, продолжуваат да студираат според правилата утврдени со студиските програми и одредбите од овие Правила доколку се поповолни за нив.

Член 73

Овие Правила влегуваат во сила со денот на објавување во Универзитетски гласник.

По влегување во сила на овие Правила, престануваат да важат Одлуката за условите, критериумите и правилата за студирање на прв циклус студии (додипломски студии) на Филозофскиот факултет во Скопје

арх. бр. 02-1588/7 од 6.6.2019 г., која е објавена во Универзитетски гласник бр.426/2019 и Упатството за условите, критериумите и правилата за студирање на прв циклус студии (додипломски студии) на Филозофскиот факултет во Скопје арх.бр. 02-1683/6 од 11.06.2019 година.

Се поништуваат Одлуката за условите, критериумите и правилата за студирање на втор циклус студии (постдипломски студии) на Филозофскиот факултет во Скопје арх. бр.02-1768/5 од 03.07.2019 г. и Упатството за условите, критериумите и правилата за студирање на втор циклус студии (постдипломски студии) на Филозофскиот факултет во Скопје арх.бр. 02-1883/10 од 9.7.2019 година.

Д Е К А Н
на Филозофски факултет
Проф. д-р Ратко Дуев, с.р.

КОРИСНИЧКО УПАТСТВО ЗА СТУДЕНТИ Систем со студентски сервиси IKnow

Article I. Користење на софтверот од страна на студент

Намената на оваа апликација е да ги обезбеди сите потребни функционалности за правилна, ефективна и ефикасна работа на студентите на факултетите во рамки на Универзитетот. За користењена апликацијата најпрво е потребно студентот да се најави на системот. Најавените корисници преку оваа апликација ќе можат да вршат преглед на соопштенија, лични податоци, запишани семестри, предмети, пријави и испити. Исто така овозможено е да ги запишат новите семестри, предмети, како и да пријават испити за одредена сесија.

Линкот преку кој може да се најави корисникот на апликацијата е <http://www/iknow.ukim.edu.mk/>.

Студентот треба навремено да ги извршува своите студентски обврски во делот на запишување семестар и запишување предмети во системот, пријавување испити во системот, како и навремена заверка на семестар во системот во дадениот рок од страна на Факултетот.

Section 1.01. Најавување

Најавувањето на системот се прави со внесување на предодредените е-маил адреса и лозинка. Мејлот за најава во системот треба да не е употребуван претходно на некој од факултетите кои се под УКИМ.

Пасвордот треба да содржи 8 карактери од кои – барем една голема буква, барем една бројка и барем еден специјален знак (*, #, !, @,..)

Универзитет „Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - Скопје

За пријавување на проблеми и барање на поддршка во врска со користењето на iKnow системот ве молиме да го користите системот за електронска поддршка со отворање на т.н. тикет! Притоа, користете го овој [линк](#) и изберете го соодветниот факултет во полето УКИМ-членка. Барањата за поддршка уплатени кон официјалните е-адреси на Универзитетот ќе бидат занемарени!

Информации во врска со iKnow системот

Се наоѓате на формата за најава на системот со студентски сервиси iKnow. Употребете го своето корисничко име и лозинка за да се најавите. Системот iKnow во почетната фаза е достапен за студентите и вработените на универзитетот Св. Кирил и Методиј во Скопје.

Најава на iKnow системот

Емаил

Лозинка

Задржи ме најавен

[НАЈАВА](#)

[Заборавена лозинка?](#)

Слика 1. Форма за најава

Промена на лозинка во системот

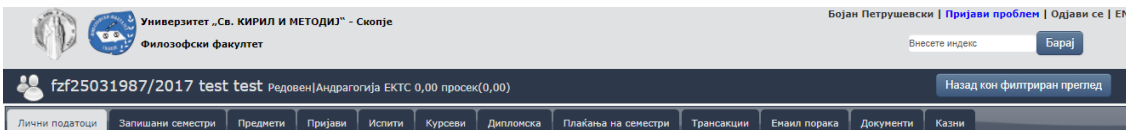
Влегувате во веб страната на iknow системот www.iknow.ukim.mk каде кај полето за најава на iknow системот има дел емаил и лозинка. Под него има дел заборавена лозинка?. Притискате на него и ви се појавува нов таб со поле каде треба да го внесете вашиот мејл.

Откога ќе го внесете мејлот стискате на submit. На вашиот мејл ќе ви стигне автоматски мејл од Iknow каде го менувате вашиот пасворд со предвидените карактери.

НАПОМЕНА: Токенот за менување на пасворд трае 30 минути одкога е дадена командата за менување на пасворд.

Section 1.02 Почетна страница

Со најавувањето корисникот доаѓа до почетната страница на која можат да се забележат следниве главни компоненти: горе лево се наоѓа логото на факултетот со кој е асоцирана сметката со која се најавил корисникот на апликацијата, горе десно се поставени корисничкото име со кое е најавен корисникот кое и служи како копче за промена на информациите поврзани со профилот, за менување на јазик и за одјавување, а веднаш под нив е полето за пребарување. Под логото на факултетот е поставена долга сина лента на која се запишани индексот, името, презимето и насоката на студентот. Под лентата се наоѓа главното мени преку кое се навибира низ страниците на апликацијата. Средниот дел е содржината која е со променлива содржина соодветно на која страница сме.

Слика 2. Почетна страница

Section 1.03 Профил

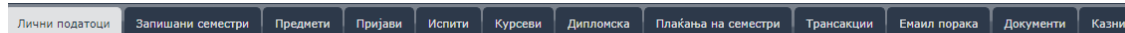
Со кликање на корисничкото име се отвара страница на која може да се сменат

личните информации како што се е-маил адресата и лозинката со која се најавува на системот. Едноставно се внесуваат бараните информации и се кликнува на копчето “Промени”.

Article II. Главно мени

Во главното мени се поставени табови преку кои се навигира низ страниците на

апликацијата. Менито содржи 12 таба: Лични податоци, Запишани семестри, Предмети, Пријави, Испити, Курсеви, Дипломска, Плаќања на семестри, Трансакции, Емаил порака, Документи, Казни.

Слика 4. Главно мени

Section 2.02 Лични податоци

Страницата за лични податоци содржи форма во која се прикажани сите лични информации за студентот кои го доставил при уписот. Основните податоци, податоци за раѓање, претходно образование, останати информации и податоци за упис се неменливи податоци од страна на студентот и доколку има потреба за некаква промена студентот потребно е да ги контактира вработените од студентската служба на факултетот. Податоците за контакт на студентот се менливи и тие

студентот може да ги променува и со кликање на копчето “Измени” се зачувуваат податоците.

ffz25031987/2017 test test Редовен|Андрологија ЕКТС 0,00 просек(0,00)

Лични податоци Запишани семестри Предмети Пријави Испити Курсеви Дипломска Плаќања на семестри Трансакции Емаил порака Документи Казни

Известувања **284**

Студенти

- Преглед
- Нов студент
- Пријави
- Оценки (Индекс)
- Оценки (Пријавени)
- Оценки (Формула)
- Потписи
- Соопштениеја
- Групи
- Групи(само медицина)
- Распределба
- Оценки(Импорт)
- Дипломирани/магистрирани студенти (стари програми)
- Продолжување со студии
- Импорт дипломска
- Студии**
- Распореди

Основни податоци

Индекс: /2017 ЕМБГ:

Презиме: Средно име:

Име: Моминско презиме:

Датум на раѓање: Пол: машки женски

Националност: Државјанство:

Стипендија: Користи :

Тековен план: Бр. во матична книга:

Забелешка

Систематски преглед

Студира 3 години

Група на студирање:

Податоци за раѓање

Место на раѓање:

Општина на раѓање:

Земја:

Слика 6. Лични податоци

Section 2.03 Запишани семестри

Во табот “Запишани семестри» од менито има табеларен преглед на претходно запишаните семестри (кај бруцошите нема претходно запишани семестри). Во табелата се прикажани информациите за запишаните семестри (семестар, насока, квота, сума, таксени марки, потписи, статус и дали е заверен).

Опцијата за запишување на семестар е овозможена само во периодот означен за запишување и се наоѓа во горниот дел на страницата. По изминувањето на периодот опцијата е оневозможена и не се појавува. Од листата понудени семестри го избирате следниот семестар. Опциите занасока, квота и вид на студии ви се предодредени според претходниот семестар кој сте го запишале, односно според уписот за брцошите. Доколку имате промена на овие податоци по разни основи, мора да се обратите на студентската служба. Откако сте ги избрале соодветните параметри, на копчето ” Внеси ” го запишувате следниот семестар.

#	Семестар	Насока	Квота	Забелешка	Студ.Ком.	Сума Платено	Ц.Кр	Тип	Док1	Таксени	Потписи	Статус	Зав.	Анкети
1	Летен(2018/2019)	C003(2017)	Државна Квота-Редовен(2017)			205,00		Ред.		0,00	0/0	валиден	Не	0/0

Слика 7. Запишани семестри

Section 2.04 Предмети

Во табот “Предмети” студентот има увид во запишаните предмети во семестрите кои ги запишал. Во горниот дел од паѓачко мени се одбира семестарот во кој се прикажуваат предметите а до него се прикажани информации за семестарот (статус на семестарот, сервиски број, запишани кредити, сума за плаќање и колку е платено). Во табела подолу се прикажани запишаните предмети во тој семестар.

Запишувањето на предметите се одвива во означен период одреден од студентската служба. Во оваа страница се одбираат предметите кои ќе ги следите во следниот семестар. Најгоре лево на формата е избран семестарот за кој ќе избирате предмети. Треба да ги изберете сите

задолжителни предмети кои на вашата насока се слушаат во избраниот семестар, како и дел од изборните од тој семестар, ако има, но не повеќе предмети од вкупно 35 кредити по семестар. Во прва година нормално е да се следат 30 кредити по семестар.

Оние предмети кои ги запишувате да ги следите, гипрефрлате од левите листи во десните со помош на копчињата за лево/десно меѓу листите. Со секое префрлање на избран предмет од лево во десно се ажурира сумата за плаќање за тој семестар, сместена најгоре во средишниот дел на формата. Откако сите потребни предмети ќе се префрлат во десните листи, најдолу десно на формата со копчето “Запиши” сите избрани предмети ќе се запишат за тој семестар и ќе се појават во табела “Запишани предмети” во горниот дел на формата. Откако со копчето “Запиши” ќе ги запишете предметите, завршува електронскиот дел од запишувањето на следниот семестар.

Летен (2018/ 2019)
 валиден ▾

Статус:

Кредити: 30,00 / 30,00 / 35

Сума: 6150,00 | Платено: 0 | Должи: 0,00

Post paid
 Pre paid

6150,00
Уплати

апишани предмети

#	Код	Часови	Кој пат	Предмет	Семестар	Кредити	Статус	Потпис	Група	Професор
1	✗ AC201	2+1+0+0	1	Комуникација и групна динамика во образованието на возрасните	2	6,00	Зад.		Изберете ▾	Ризова Елена ▾
2	✗ AC202	2+1+0+0	1	Современи педагошки теории	2	6,00	Зад.		Изберете ▾	Костов Борче ▾
3	✗ AC403	2+1+0+0	1	Економика на образованието	4	6,00	Зад.		Изберете ▾	Велковски Зоран ▾
4	✗ ФАС04И	2+1+0+0	1	Етика	2	6,00	Изб.		Изберете ▾	Симоновска Сузана ▾
5	✗ ФАС02И	2+1+0+0	1	Социологија	2	6,00	Изб.		Изберете ▾	Матевски Зоран ▾

Слика 8. Запишување предмети во одреден семестар

Section 2.05 Пријави

На страницата “Пријави” студентот има можност да прати електронска пријава за испит за некој од запишаните предмети.

На оваа страница се евидентираат сите испратени пријави од студентот за полагање на одредени предмети. Пријавувањето на предметите за полагање е овозможено само во период означен од студентската служба.

Во табела се прикажуваат сите предмети кои сте ги слушале и можете да ги пријавите. Предметите кои сакате да ги пријавите ги чекирате во полето од последната колона и од паѓачкото мени со понудени професори го избирате оној кај кој сте го слушале предметот. Со кликање на копчето “Пријави” одбраните предмети се пријавуваат за следната сесија.

Подолу во табела се прикажуваат сите пријавени предмети за следниот семестар. Во првата колона е означен серискиот број кој задолжително треба да го впишете на хартиената пријава која физички треба да се достави.

(Летна) Втора испитна сесија 2019 Сите сесии

Испити за пријавување:						
#	Код	Предмет	Заверена	Датум	Наставник	Пријави
1	ПС3013	Психологија на детството и на адолесценцијата	☐	<input type="text"/>	Фрицханд Ана	☐

[Пријави](#)

Пријавени испити:							
#	Сериски број	Код	Предмет	Заверена	Таксени	Датум	Наставник
1	<input type="text"/> ☐	2402110	ПС1013 Вовед во психологија	Не	☐ 0,00	28.05.2019	Елена Ачковска Лешковска
2	<input type="text"/> ☐	2402109	ПС1023 Психологија на перцепција	Не	☐ 0,00	28.05.2019	Виолета Арнаудова
3	<input type="text"/> ☐	2402108	ПС3023 Инференцијална статистика	Не	☐ 0,00	28.05.2019	Билјана Блажевска Стоилковска

Слика 9. Листа за пријава на испити

Section 2.06 Испити

Во страницата испити студентот врши преглед на сите положени испити на факултетот. Положените испити се прикажани во табеларен приказ со потребните информации (во која сесија е положен, која оцена, колку кредити носи).

Section 2.07 Документи

Кај страницата документи се овозможува студентот да достави барање за потребниот документ. Доколку за истиот е потребно да се изврши некаква уплата истата треба да биде доставена до студентската служба. По поднесувањето на барањето студентската служба треба да го одобри барањето на студентот. Документи за кои може да поднесе барање се студентски картон, уверение за редовен или вонреден студент и уверение за положени испити.

ЕТИЧКИ КОДЕКС
на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

ПРВ ДЕЛ
I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

Предмет на Етичкиот кодекс на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, (во натамошниот текст: Универзитетот), се основните етички начела, комисиите и постапката за спроведување на Етичкиот кодекс и воопшто, за учеството на Универзитетот, наставниците и соработниците, другите вработени и студентите во професионалното и јавното делување.

Поимник

Член 2

(1) Одделни изрази употребени во овој Етички кодекс го имаат следново значење:

1. „Членови на универзитетската заедница“ ги означува студентите и лицата кои: вршат високообразовна, научноистражувачка и применувачка работа, соработуваат во вршењето на високообразовната, научноистражувачката и применувачка работа, работат во Стручната и административната служба, без оглед на видот и времетраењето на договорот врз основа на кој ги остваруваат своите права и обврски на Универзитетот;

2. „Универзитетска заедница“ ја означува севкупноста на членовите на универзитетската заедница;

3., Членови на академската заедница“ ги означува лицата избрани во наставно-научни, научни, наставни, наставно-стручни и соработнички звања и студентите;

4., Академска заедница“ ја означува севкупноста на членовите на академската заедница;

5., Наставник“ ги означува лицата избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни звања, без оглед на видот и времетраењето на договорот врз основа на кој вршат високообразовна, научноистражувачка и применувачка работа на Универзитетот;

6., Соработник“ ги означува асистентите, уметничките соработници, стручните соработници и демонстраторите, без оглед на видот и времетраењето на договорот врз основа на кој учествуваат во вршењето на високообразовната, научноистражувачката и применувачка работа на Универзитетот;

7., Студент“ ги вклучува сите лица запишани на студиски програми на Универзитетот, без оглед на нивниот статус и циклусот на студии што го посетуваат (I, II или III);

8., Јавен настап“ е настап на јавна трибина, конференција, конгрес, семинар електронски медиум, социјални мрежи;

9., Интегритет“ е законито, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на работи со кои се чуваат сопствениот углед и угледот на Универзитетот, се елиминираат ризиците и се отстрануваат сомневањата во можноста од настанување и развој на корупцијата;

10., Углед“ ја подразбира перцепцијата, односно мислењето што другите ја/го имаат за Универзитетот и за членовите на Универзитетската заедница;

11. „Судир на интереси“ подразбира состојба во која приватниот интерес на член на универзитетската заедница влијае или може да влијае врз непристрасното вршење на неговите професионални обврски и должности;

12. „Злоупотреба“ претставува искористување на својата положба и авторитет, за остварување на корист, како и активности што се вршат во рамките на дејствувањето на синдикатите, здруженијата или фондациите во кои членуваат вработени на Универзитетот и чии активности се насочени кон повреда на достоинството на професијата, угледот и интегритетот на личноста, како и угледот и интегритетот на Универзитетот и неговите единици;

13. Ако некој од изразите употребени во овој етички кодекс се однесува на физички лица, сите термини во машки род треба да се толкуваат дека вклучуваат и лица од женски пол и обратно.

Цел и начин на остварување на целта

Член 3

Целта на Етичкиот кодекс на Универзитетот е зачувување на достоинството на професијата, зачувување на достоинството, угледот и интегритетот на личноста, како и зачувување на угледот и интегритетот на Универзитетот и неговите единици.

Целта од ставот 1 на овој член се остварува со почитување на основните етички начела од страна на лицата утврдени со овој Етички кодекс.

Опфат

Член 4

Овој Етички кодекс важи за наставниците, соработниците, научните работници, уметниците, студентите и другите вработени на Универзитетот, како и на единиците и придружните членки на Универзитетот.

Овој Етички кодекс важи и за други лица што не се вработени на Универзитетот, доколку учествуваат во работата и дејноста на Универзитетот, како и на институциите со кои Универзитетот има склучени договори за меѓусебна соработка.

Важност

Член 5

Овој Етички кодекс важи во вршење високообразовна, научноистражувачката и применувачката дејност, во текот на работното време, надвор од работното време, при јавни настапи и други активности на лицата од член 3 на овој Етички кодекс, без оглед дали се настапува како вработен на Универзитетот, или од друга институција, организација и сл.

ВТОР ДЕЛ

ОСНОВНИ ЕТИЧКИ НАЧЕЛА

I. НАЧЕЛА НА МОРАЛНО ОПРАВДАНО ОДНЕСУВАЊЕ

Начело на мирно користење на правата

Член 6

(1) На секој член на универзитетската заедница Универзитетот му обезбедува уживање и почитување на сите права загарантирани со Уставот

и законите на Република Северна Македонија, што се остваруваат во рамките на универзитетската заедница.

(2) Правата на членовите на универзитетската заедница може да се ограничат само доколку поттикнуваат активности спротивни на Уставот, законите и други морални и етички начела.

Начела на колегијалност и интегритет

Член 7

(1) Членовите на универзитетската заедница треба да негуваат односи на соработка засновани на меѓусебно почитување и разбирање, како и почитување на достоинството на личноста во согласност со загарантираните права на живот, интегритет и достоинство.

(2) На членовите на универзитетската заедница им се гарантира правото на приватност.

(3) Членот на универзитетската заедница е должен да го почитува интегритетот на Универзитетот и на неговите единици.

(4) Универзитетот и единиците се должни да го почитуваат интегритетот на другите единици и интегритетот на секој член на универзитетската заедница и другите лица од член 4, став 2 од овој Етички кодекс.

Начело на автономија

Член 8

(1) Членовите на универзитетската заедница имаат право автономно да дејствуваат на Универзитетот, во границите на својот статус и во согласност со целите на Универзитетот.

(2)Членовите на универзитетската заедница не може да се попречуваат во професионалниот развој и усовршување, во согласност со актите на Универзитетот и неговите единици, личните можности и планови и притоа не се повредуваат други права.

(3)Членовите на универзитетската заедница имаат обврски и одговорности кон другите во смисла на правично, чесно и непристрасно однесување.

Начело на еднаквост и праведност

Член 9

(1)Секој член на универзитетската заедница треба да се однесува во согласност со начелото на еднаквост и праведност, на начин што исклучува секаква дискриминација, злоупотреба, вознемирување или експлоатација.

(2)Членовите на универзитетската заедница не смеат да го злоупотребуваат својот авторитет и не смеат да дозволуваат личните интереси и односи да резултираат во ситуации што може да влијаат врз можноста за објективно расудување и етичко и професионално извршување на работните обврски.

(3)На членовите на универзитетската заедница треба да им се обезбедат еднакви услови за остварување на професионалните обврски, искажување на интелектуалните способности и напредување.

Право на академска слобода

Член 10

(1)Академската слобода на Универзитетот е слободата на секој наставник, соработник и студент да ја извршува својата академска активност во согласност со Уставот и законот.

(2)Членовите на академската заедница во своите истражувања треба да се водат од идејата за слобода на научното и уметничко творештво и да го користат своето право на испитување и критикување на општествените вредности и структури во духот на одговорно, објективно и чесно трагање по вистината, стекнување и дистрибуција на знаење.

(3)Универзитетот ја поддржува и охрабрува слободата на мислење и изразување, како основна вредност во сите сегменти на универзитетскиот живот и работа.

Начело на професионализам

Член 11

(1)Од членовите на академската заедница се очекува совесно, стручно, одговорно, чесно, непристрасно, професионално и етички беспрекорно да ги исполнуваат сите свои обврски кон студентите, колегите и другите вработени на Универзитетот, а при своето дејствување да ги следат начелата на објективност, непристрасност, промисленост, коректност, дијалог и толеранција.

(2)Обврска на членовите на академската заедница е да ги почитуваат критериумите за стручност и квалитет, па според тоа, континуирано стручно да се усовршуваат во рамките на избраното професионално поле и да ги засноваат сите професионални и етички проценки врз достапни факти, исклучувајќи предрасуди од каков било вид.

(3)Сите членови на академската заедница треба да ја одржуваат и поттикнуваат соработката во професионалните односи и да се стремат кон ефикасно користење на универзитетските ресурси, настојувајќи да се зголеми афирмацијата на науката и универзитетската заедница и да се намалат загубите секогаш кога тоа е можно.

(4) Од сите членови на академската заедница се очекува да дејствуваат во духот на заедничките цели и да учествуваат во воннаставни активности што не се во спротивност со нивните професионални обврски на Универзитетот, ниту им штетат на таквите обврски или на угледот на Универзитетот.

(5) Вербалната и невербалната комуникација на членовите на академската заедница треба да бидат во согласност со нивните задачи и улога во заедницата.

Начело на почитување на законот и правните процедури

Член 12

(1) Од членовите на универзитетската заедница се очекува да ги почитуваат сите законски прописи и правни постапки во врска со нивните обврски како членови на универзитетската заедница.

(2) Универзитетот има обврска да обезбеди услови за запознавање на членовите на универзитетската заедница со сите релевантни правила во врска со нивните обврски.

(3) На членовите на универзитетската заедница треба да им се обезбеди можност да ги остварат своите права и интереси и да учествуваат во постапката за утврдување повреди на начелата на Етичкиот кодекс, со право да се изјаснат за соодветните наводи, изнесувајќи ги своите аргументи, како и да им се обезбеди рамноправна положба во постапката во однос на другите учесници кои се во иста или слична положба.

(4) Во случај кога има несогласување при толкувањето и примената на начелата на Етичкиот кодекс, членовите на универзитетската заедница се должни да се погрижат спорните прашања најпрво да се решаваат во средината во која се случила повредата или кај надлежните органи и тела на единиците и на Универзитетот, во согласност со одредбите од Етичкиот

кодекс, и да го ограничат пристапот до органи и институции во Универзитетот само во случаи кога тоа е соодветно и неопходно.

(5) Надлежните органи на единиците и на Универзитетот (ректор/декан/директор) се должни да постапуваат навремено заради спречување и сузбивање повреди на Етичкиот кодекс и за таа цел да поведуваат постапки и да преземаат други активности во рамките на својата надлежност, како и претходно да ги истражат сите потпишани пријави во кои е изнесено сомневање во етичкото однесување на членовите на универзитетската заедница.

II. ЕТИЧКИ НЕПРИФАТЛИВИ ОДНЕСУВАЊА

Дискриминација

Член 13

(1) Во согласност со етичките начела утврдени во членовите од 6 до 12 на овој Етички кодекс, недозволена е каква било форма на директна и индиректна дискриминација врз основа на раса, боја на кожа, потекло, национална или етничка припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, припадност на одредена група, јазик, државјанство, социјално потекло, образование, религија или верско уверување, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, општествен статус или која било друга основа која е предвидена со закон или со ратификуван меѓународен договор.

(2) Единствени критериуми за вреднување и унапредување се стручноста, способноста и професионалните заслуги, како и оспособеноста и резултатите при вршење на работи и задачи и други активности.

Вознемирување

Член 14

(1)Забранета е каква било форма на вознемирување меѓу членовите на универзитетската заедница.

(2)Вознемирување е секое несоодветно однесување кон друго лице, чија цел е повреда на неговото лично достоинство и попречување во извршувањето на работните задачи или намалување на неговиот квалитет на живот, а за вознемирување особено се смета секој акт, поединечен или повторен, вербален, невербален или физички, кој создава или придонесува за создавање непријатни и непријателски работни и образовни околности, или со кој се заплашува, навредува или понижува друго лице.

(3)Неприфатливо е секако сексуално вознемирување како форма на вознемирување што се карактеризира со неприфаќање или одбивање од другата страна, вклучувајќи повторено несакано упатување вербални или физички предлози од сексуална природа кон друго лице, физичко напаствување, повторено несакано изнесување на шеги и забелешки со сексуална конотација, вклучувајќи и упатување на полот и сексуалната ориентација, потсмевање и исмевање со сексуална конотација, изложување на сексуално навредлив и вознемирувачки материјал и барање сексуални услуги во замена за одредено постапување или непостапување од позиција на авторитет.

(4)Вообичаената комуникација, добронамерните шеги и критики, како и сексуалните и други интимни врски меѓу членовите на академската заедница, засновани на согласност и заемно почитување, се сметаат за област на приватност и сами по себе не претставуваат кршење на Етичкиот кодекс, но, треба да се избегнуваат ситуации кога таквите односи меѓу членовите на академската заедница може да доведат до кршење на правилата на Етичкиот кодекс за: објективност, непристрасност и судир на

интереси, особено во односите меѓу членовите на академската заедница кои се во директен хиерархиски однос којшто вклучува оценување на туѓата работа и достигнувања и/или одлучување за статусот, напредувањето во кариерата, погодностите и наградите.

Предрасуди

Член 15

(1) Членовите на универзитетската заедница треба да бидат објективни и не смеат да дозволат какви било предрасуди да влијаат врз нивната објективност во академските, истражувачките, администра- тивните, деловните и управувачките активности.

(2) Оценувањето на работата и стручната компетентност на кој било член од универзитетската заедница не смее да се заснова врз критериуми што не се директно релевантни за извршената работа или професионални обврски.

III. ЕТИЧКИ ПРАВИЛА ВО НАСТАВНАТА, НАУЧНАТА И УМЕТНИЧКАТА РАБОТА

Професионални должности во наставата

Член 16

Наставниците и соработниците на Универзитетот ги имаат следниве должности:

- стремеж кон постигнување и пренесување висок степен на научно знаење од својата област;
- обезбедување точност, прецизност, репрезентативност на содржината на предметот и соодветна позиција на предметот во рамките на студиската програма;

- стремеж кон тоа студентите што поефикасно да ги постигнат целите на предметот;
- понуда на еднакви можности за унапредување на знаењето што им гарантира еднаков напредок на сите студенти;
- обработка на сите теми на отворен, чесен и позитивен начин, а особено на теми што студентите може да ги сметаат за особено чувствителни од која било причина;
- придонес кон интелектуалниот развој на студентите во областа во која се изведува наставата и избегнување на сите активности што би можеле да го попречат тој развој;
- обезбедување праведно, објективно и навремено оценување на работата на студентите;
- обезбедување транспарентност и јавност на испитите, како и објективност на оценувањето;
- почитување на дигнитетот на колегите и соработка со нив во интерес на напредокот на студентите;
- почитување на образовните цели, стратегии и стандарди на институцијата каде што се предава во интерес на развојот на студентите;
- воздржување од секакви условувања за полагање на испит со услови што не се содржани во одредбите на студиската програма и правилата на Универзитетот и единиците, а особено од наметнување услови што му носат лична економска и друга корист на наставникот;
- земање предвид на мислењето и евалуацијата од студентите, со цел унапредување на квалитетот на наставниот процес.

Неприфатлива пракса во наставата

Член 17

(1) Студентите не смеат да вршат препишување, без оглед на начинот на спроведување на испитот и формата на оценување на студентската работа.

(2) За препишување се смета недопуштено примање и давање помош, чија цел е на недозволен начин да се влијае врз правилното оценување на испитите и на другите форми на оценување на работата и резултатите на членовите на академската заедница.

(3) Членовите на универзитетската заедница не смеат да поттикнуваат, олеснуваат и толерираат препишување.

(4) Ако членовите на академската заедница спроведуваат настава или пракса во која учествуваат деца, со нив треба да се постапува почитувајќи ги важечките стандарди за правата и заштитата на децата.

Фабрикување резултати

Член 18

(1) Во научноистражувачката работа, не е прифатливо фабрикување, (измислување) на резултати.

(2) Измислувањето е секое намерно претставување, ширење и објавување на наводни резултати од научноистражувачка работа, и покрај сознанието дека научната работа и истражувањето што се наведуваат не биле спроведени во реалноста.

Фалсификување

Член 19

(1) Секој фалсификат е неприфатлив во научноистражувачката работа.

(2) Фалсификувањето опфаќа секако дејство при што, спротивно на начелата на научниот интегритет, се манипулира со предмет, опрема или истражувачки процес, со цел намерно прилагодување или тенденциозно толкување на резултатите од научното истражување.

Плагијаторство

Член 20

(1) Секоја форма на плагијат на дела и идеи е во спротивност на етичките начела.

(2) Членовите на академската заедница кои учествуваат во научноистражувачка и уметничка работа мора да ја гарантираат оригиналноста на објавените научни трудови и уметнички дела, како и авторството што им се припишува, но и точноста и искреноста при презентирање и наведување информации за потеклото на идеите и наводите, користени во трудот.

(3) Од членовите на универзитетската заедница се очекува да ги наведат како автори сите и само оние учесници во процесот на создавање на научниот труд кои интелектуално придонеле за него.

(4) Неопходно е да се заштити правото на интелектуална сопственост над резултатите од истражувањето и собраните податоци на сите членови на универзитетската заедница.

(5) При избор или повторен избор за наставно – научни, наставно – стручни, наставни, научни и соработнички звања, кандидатите треба да достават изјава за оригиналност со која ќе потврдат дека секој нивен труд и достигнување на кои се повикуваат се оригинални резултати од нивната работа и дека тој труд не содржи други извори, освен наведените во трудот.

(6)Изјавата од ставот (5) на овој член ја утврдува Универзитетскиот сенат.

Измислување и преправање препораки

Член 21

Не е дозволено измислување и преправање на препораки, како ни погрешно претставување на академските достигнувања и тоа претставува сериозна повреда на начелата на етичко однесување.

Примање подароци и други добра

Член 22

Членовите на универзитетската заедница од редот на наставниот и ненаставниот кадар не смеат да бараат подароци, да поттикнуваат давање или примање какви било подароци за себе или за друго лице, за кои постои разумна претпоставка дека директно или индиректно ќе влијаат врз нивната објективност, исполнување на професионалните обврски и почитување на професионалните права и должности.

Судир на интереси

Член 23

(1)Членовите на универзитетската заедница се должни да избегнуваат судири на интереси што може да се предизвикани од семејни односи, блиски пријателства, интимни врски, антагонизми, и слично.

(2)Секоја форма на непотизам што става роднина на одредено лице во привилегирана положба кон други лица кои имаат еднакви или подобри способности, е недопуштена.

Транспарентност и доверливост

Член 24

(1)Членовите на академската заедница треба да ја почитуваат вредноста на транспарентноста.

(2)Членовите на академската заедница кои поради својата позиција на Универзитетот располагаат со доверливи податоци треба да ја заштитат тајноста на тие податоци.

Право и должност на континуирано усовршување и доживотно учење Член 25

(1)Членовите на универзитетската заедница имаат право и должност континуирано да се усовршуваат и да инсистираат на подобрување на квалитетот и нивото на сопственото знаење и стручност во рамките на избраната област.

(2)Членовите на академската заедница планираат, спроведуваат и известуваат за своите научни истражувања.

Професионално напредување Член 26

(1)Оцената на успешноста при реализацијата на професионалните обврски и професионалната компетентност на кој било член на универзитетската заедница треба да биде објективна и непристрасна, и да се заснова на претходно дефинирани и транспарентни критериуми.

(2)Секоја форма на директна или индиректна дискриминација во процесот на проценка на условите за професионално напредување и во самиот процес на напредување се смета за недопуштена.

(3)Универзитетот треба на сите членови на универзитетската заедница да им обезбеди еднакви услови за напредување и да создаде услови за подмладување на научната, уметничката и наставната заедница.

Јавно настапување

Член 27

(1)Свесен за својата општествена одговорност, Универзитетот ги охрабрува членовите на универзитетската заедница на јавно настапување и слобода на изразување, што вклучува настапи пред публика, електронски и социјални медиуми, изразување на своите стручни и научни ставови во весници, книги и списанија, а и со други форми на дејствување во корист на заедницата, почитувајќи ги основните начела на овој Етички кодекс.

(2)Членовите на академската заедница со повисоко академско звање или професионален статус не смеат да забрануваат или ограничуваат лични јавни настапи на членови на заедницата со пониско академско звање или професионален статус, ниту како било да го условуваат таквиот настап.

(3)Членовите на универзитетската заедница овластени за јавно настапување во име на Универзитетот се должни јасно да истакнат дека ги изложуваат ставовите на Универзитетот, при што се очекува да постапуваат во согласност со највисоки етички и професионални стандарди.

(4)Универзитетот, единиците и придружните членки се должни во јавните настапи да ги почитуваат начелата на овој Етички кодекс.

Одговорност кон универзитетската заедница

Член 28

(1)Стручната дејност на членовите на универзитетската заедница треба што повеќе да придонесе за реализација на задачите на Универзитетот, единиците и придружните членки.

(2)Членовите на универзитетската заедница треба да се грижат за доброто и интересите на Универзитетот во духот на академската слобода,

аргументирана дискусија, критика, толеранција и одговорна и чесна потрага по оптимални решенија.

(3) На членовите на универзитетската заедница не им се дозволува:

- намерно попречување на дејноста што ја спроведува или поттикнува Универзитетот заради остварување на задачите дефинирани преку слободна и аргументирана дискусија;

- каков било вид на дејствување чија цел е создавање привилегирана позиција на поединци или групи на штета на објективните професионални критериуми;

- несовесен однос кон имотот на Универзитетот и оневозможување или отежнување на другите членови на универзитетската заедница да го користат тој имот;

- користење на универзитетскиот имот или погодности за лични, комерцијални, политички, верски, општествени и други неуниверзитетски цели без посебно одобрување;

- поттикнување на другите членови на универзитетската заедница на непочитување на универзитетските правила;

- намерно претставување на личните мислења како официјално мислење на Универзитетот заради стекнување лична корист;

- користење на името или логото на Универзитетот, единиците и придружните членки за приватни активности, со цел неосновано да се создаде впечаток на универзитетски авторитет.

ТРЕТ ДЕЛ

I. КОМИСИИ И ПОСТАПКА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЕТИЧКИОТ КОДЕКС

Должност за почитување

Член 29

Комисиите на Универзитетот и на единиците утврдени со овој Етички кодекс се должни, секоја во рамките на своите надлежности, да се грижат за реализација и унапредување на етичките стандарди на Универзитетот и за спроведувањето на овој Етички кодекс.

Член 30

Повреда на етичките начела

(1) Сторителите мора да понесат одговорност поради неисполнувањето на начелата на овој Етички кодекс, односно нивна повреда, што претставува повреда на честа и обврските на наставниците, соработниците, студентите и другите вработени во универзитетската заедница.

(2) Пријавите за повреди на Етичкиот кодекс ги решаваат комисиите за спроведување на Етичкиот кодекс на Универзитетот.

Комисии за спроведување на Етичкиот кодекс

Член 31

(1) Комисии за спроведување на Етичкиот кодекс на Универзитетот се: Етичката комисија на Универзитетот, формирана од Сенатот на Универзитетот, Етичка комисија за студентите, формирана од наставно-научните/научните/наставно-научните и уметнички совети и Етичка комисија за стручната и административна служба, формирана од ректорот на Универзитетот/деканот/директорот на единицата на Универзитетот.

(2)Мандатот на комисиите од став 1 на овој член е две години со право на повторни избори.

Член 32

(1)Етичката комисија е постојано стручно тело на Универзитетот надлежно за спроведување постапка во случај на повреда на одредбите од овој Етички кодекс од страна на наставниците и соработниците на Универзитетот, а се состои од 7 (седум) члена и тоа по еден претставник од секое научноистражувачко подрачје (природно-математички науки; техничко-технолошки науки; медицински науки и здравство; земјоделски и ветеринарни науки; општествени науки; хуманистички науки и уметности) од кои 5 (пет) члена се наставници/соработници и еден член е студент и генералниот секретар на Универзитетот.

(2)Етичката комисија за студентите за утврдување повреди сторени од страна на студентите е постојано стручно тело на единиците, надлежно за спроведување постапка во случај на повреда на Етичкиот кодекс од страна на студентите на Универзитетот, а се состои од претседател, избран од редот на наставниците/соработниците, два члена избрани од редот на студентите, на предлог на факултетското студентско собрание и секретарот на единицата. Етичката комисија за студентите ја формира наставно-научниот совет/наставно-научниот и уметнички совет/научниот совет на единицата.

(3)Етичката комисија за стручната и административна служба за утврдување повреди сторени од страна на ненаставниот кадар е постојано стручно тело формирано со одлука на ректорот/деканот/директорот на единица на Универзитетот, кое е надлежно за спроведување постапка во случај на повреда на одредбите во Етичкиот кодекс од страна на ненаставниот кадар во Ректоратот на Универзитетот, односно на единица на Универзитетот и се состои од 3 члена.

II. ПОСТАПКА ЗА УТВРДУВАЊЕ ПОВРЕДИ НА НАЧЕЛАТА НА ЕТИЧКИОТ КОДЕКС

Поведување на постапка

Член 33

(1) Постапката за утврдување повреда на некое од начелата на Етичкиот кодекс на Универзитетот се поведува со поднесување пријава за сторена повреда до комисиите за спроведување на Етичкиот кодекс на Универзитетот од член 32 на овој Етички кодекс, во писмена форма, образложена со сите потребни податоци и докази за лицата, времето, местото и можните сведоци на сторената повреда и потпишана од подносителот на пријавата.

(2) Комисиите за спроведување на Етичкиот кодекс на Универзитетот од членот 32 од овој Етички кодекс нема да разгледуваат анонимни пријави.

(3) Пријава за повреда на некое од начелата на Етичкиот кодекс на Универзитетот може да поднесе:

- ректорот на Универзитетот и деканот/директорот на единица на Универзитетот за повреди извршени од наставници и соработници на Универзитетот;
- ректорот на Универзитетот за повреди извршени од деканот/директорот на единицата;
- претседателот на Сенатот за повреди извршени од ректорот;
- деканот/директорот на единица на Универзитетот за повреда сторена од студенти;
- генералниот секретар, секретар на единица на Универзитетот, непосреден раководител за повреда сторена од вработени од редот

на ненаставниот кадар на Универзитетот. Доколку нема секретар или непосреден раководител, постапката ја поведува деканот/директорот.

(4) Пријава за вознемирување од член 14 на овој Етички кодекс, сторено од член на академската заедница има право да поднесе секој член на универзитетската заедница.

(5) Доколку пријавата е поднесена против лице кое е член на комисиите од член 32, од овој Етички кодекс, се избира, односно назначува, нов член. Доколку на лицето му се изрече една од мерките утврдени со овој Етички кодекс, на тоа лице му престанува функцијата член на соодветното тело.

Рок за поднесување пријава

Член 34

(1) Пријавата за сторена повреда се поднесува најдоцна во рок од 8 (осум) дена од денот на дознавањето за сторената повреда.

(2) Пријавата за сторена повреда доставена до комисиите за спроведување на Етичкиот кодекс на Универзитетот вон утврдениот рок од ставот (2) на овој член, со решение се отфрла како ненавремена.

Постапка на Етичката комисија на Универзитетот по навремена пријава

Член 35

(1) По навремено доставена пријава за повреда на некое од начелата од овој Етички кодекс од страна на наставниците и соработниците на Универзитетот, Етичката комисија, во рок од 7 (седум) дена, започнува со спроведување на постапката за утврдување на постоење на повреда на некое од начелата. Во постапката учествува и сторителот против кого е поднесена пријавата.

(2) Ако Етичката комисија утврди непостоење на повреда на некое од начелата на овој Етички кодекс, со решение ја одбива пријавата како неоснована.

(3) Ако Етичката комисија утврди дека постои повреда на некое од начелата на овој Етички кодекс од страна на наставниците и соработниците на Универзитетот, донесува одлука со која му предлага на Сенатот на Универзитетот да изрече една од следниве мерки: писмена опомена или јавна опомена.

(4) Видот на мерката се одредува во зависност од тежината на повредата и штетата која е нанесена на угледот на Универзитетот, на негова единица или вработен на Универзитетот и активностите што сторителот ќе ги преземе за отстранување на последиците.

(5) Писмената опомена се доставува до сторителот на повредата.

(6) Јавната опомена се објавува на седница на Сенатот на Универзитетот и во Универзитетскиот гласник.

(7) Изречените мерки од ставот 3 на овој член не ја исклучуваат одговорноста во согласност со други прописи.

(8) Етичката комисија донесува правилник за постапката и за нејзината работа, како и за содржината на мерките од став 3 на овој член. Согласно на правилникот дава Сенатот на Универзитетот.

Постапка на етичките комисии за студентите и етичките комисии за стручната и административна служба

Член 36

(1) За постапката на етичката комисија за студентите, како и за мерките кои се изрекуваат соодветно се применуваат одредбите од членот 35 од овој Етички кодекс.

(2) Мерките од членот 35 на овој Етички кодекс, по предлогот на етичката комисија за студентите, ги изрекува наставно-научниот совет/научен совет/наставно-научен и уметнички совет. Јавната опомена се објавува на седница на наставно-научен совет/научен совет/ наставно-научен и уметнички совет и во Универзитетскиот гласник.

(3) Мерките од членот 35 на овој Етички кодекс, по предлогот на етичката комисија за стручната и административна служба ги изрекува ректорот/деканот/директорот.

(4) Јавната опомена се објавува на огласна табла во Ректоратот/единица на Универзитетот и во Универзитетскиот гласник.

(5) Етичката комисија за студентите и етичката комисија за стручната и административна служба донесуваат правилник за постапката и за нивната работа, како и за содржината на мерките од член 35, став 3 од овој Правилник.

(6) Согласно на правилникот од став 5 на овој член дава наставно-научниот совет/научен совет/наставно-научен и уметнички совет, односно Ректорската управа за Централната стручна и административна служба - Ректорат.

Одлука на Сенатот, наставно-научниот совет/научниот совет/наставно-научниот и уметнички совет, ректорот/деканот/директорот

Член 37

Одлуката на Сенатот на Универзитетот од членот 35, став (3), одлуката на наставно-научниот совет/научниот совет/наставно-научниот и уметнички совет од членот 36, став (2), и одлуката на ректорот/деканот/директорот од членот 36, став (3) на овој Етички кодекс е конечна.

ЧЕТВРТ ДЕЛ
I. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Надзор над спроведувањето
Член 38

Надзор над спроведувањето и толкувањето на овој Етички кодекс врши Сенатот на Универзитетот.

Член 39

Етичките комисии од овој Етички кодекс ќе се формираат во рок од 2 месеци од влегувањето во сила на овој Етички кодекс.

Актот од член 35, став 7 ќе се донесе во рок од 3 месеци од формирањето на Етичката комисија на Универзитетот.

Актите од член 36, став 5 ќе се донесат во рок од 3 месеци од формирањето на етичките комисии.

Измени и дополнувања
Член 40

Измените и дополнувањата на овој Етички кодекс се вршат на начин и според постапката на неговото донесување.

Престанување со важност
Член 41

Со влегувањето во сила на овој Етички кодекс престанува да важи Етичкиот кодекс на Универзитетот кој е усвоен на седницата на Ректорската управа, одржана на 22 декември 2005 година.

Влегување во сила

Член 42

Овој Етички кодекс влегува во сила со денот на објавувањето во Универзитетскиот гласник, а ќе се применува по влегувањето во сила на актот од член 35, став 7 од овој Етички кодекс.

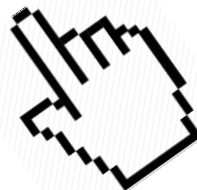
Претседател на Сенатот,
проф. д-р Анета Баракоскас.р.

* * *

Овие норми на Етичкиот кодекс на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ се задолжителни за сите негови наставни дејци, за студентите и за вработените. Тие се обврзуваат со својата чест дека ќе ги чуваат и извршуваат овие определби и норми како своја света должност и како составен дел од својата академска кариера и дејност.

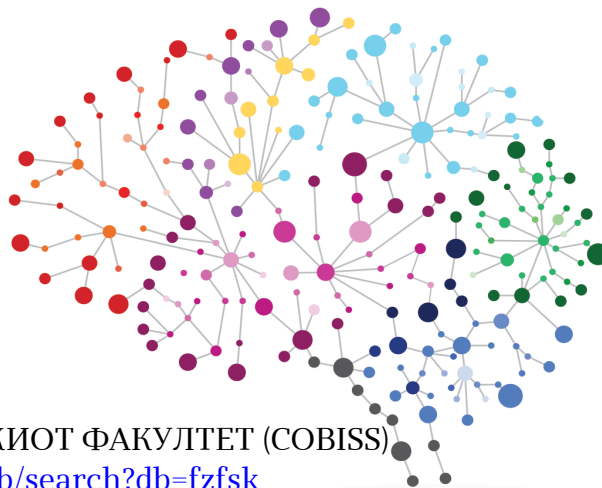
ПОВАЖНИ ЛИНКОВИ

- ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ
<http://www.fzf.ukim.edu.mk>
- УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
<http://www.ukim.edu.mk>
- МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
<http://www.mon.gov.mk/index.php>
- НАЦИОНАЛНА И УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ – СКОПЈЕ
<http://nubsk.edu.mk>
- РИЗНИЦА НА НАУЧНИ ТРУДОВИ НА УКИМ
<https://repository.ukim.mk/?locale=mk>
- Е-НАСТАВА НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ
<https://courses.fzf.ukim.edu.mk>
- АНКЕТИ ЗА САМОЕВАЛУАЦИЈА НА НАСТАВАТА НА ФИЛОЗОФСКИОТ
ФАКУЛТЕТ
<https://anketi.fzf.ukim.edu.mk>

ИСТРАЖУВАЧКИ РЕСУРСИ ОБЕЗБЕДЕНИ ОД ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

- JSTOR
<https://www.jstor.org/>
- Cambridge CORE
<http://search.ebscohost.com>
- QUALTRICS
<https://fzfukim.qualtrics.com/>
- EBSCOhost
<https://search.ebscohost.com>
- Е-БИБЛИОТЕКА НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ (COBISS)
<https://plus.mk.cobiss.net/opac7/bib/search?db=fzfsk>
- НАУЧНИ СПИСАНИЈА НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
<http://periodica.fzf.ukim.edu.mk/>

МОБИЛНА АПЛИКАЦИЈА - FZF@Mobile

FZF@Mobile е мобилна апликација за Андроид која овозможува брз, лесен и отворен пристап до потребните информации и сервиси на Филозофскиот факултет во Скопје, а во насока на сеопфатно и навремено информирање. Една од најважните предности на апликацијата е можноста корисниците да добиваат нотификации на својот смарт уред за ново објавените содржини и нивно сочувување поради лесна достапност во било кој момент дури и без интернет врска. Овозможено е и споделување на информациите преку e-mail и социјалните мрежи.

Апликацијата е достапна на PlayStore и е бесплатна за користење.

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.fzfmobile>

